

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura NIK w Krakowie

LKR.410.001.01.2020

Pan
Piotr Ćwik
Wojewoda Małopolski
Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie
ul. Basztowa 22
31-156 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/12 – województwo małopolskie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie, ul. Basztowa 22, 31-156 Kraków (MUW)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Ćwik, Wojewoda Małopolski, od 3 czerwca 2017 r. (akta kontroli str. 21)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura NIK w Krakowie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Marta Wojnarska, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LKR/5/2020 z 2 stycznia 2020 r., nr LKR/14/2020 z 9 stycznia 2020 r.2. Aleksander Podsiadło, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/6/2020 z 2 stycznia 2020 r., nr LKR/15/2020 z 9 stycznia 2020 r.3. Dominika Stępień, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/2/2020 z 2 stycznia 2020 r., nr LKR/16/2020 z 9 stycznia 2020 r.4. Piotr del Fidali, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/1/2020 z 2 stycznia 2020 r., nr LKR/17/2020 z 9 stycznia 2020 r.5. Dariusz Jankowski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/46/2020 z 13 marca 2020 r.6. Bernard Różański, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/47/2020 z 27 marca 2020 r. (akta kontroli str. 1-20)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/12 – województwo małopolskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa.
Zakres kontroli	Ocenie podlegały w szczególności: <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych², w tym:<ol style="list-style-type: none">a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek,b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/12 – województwo małopolskie.

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm., dalej: *ustawa o NIK*.

² Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm., dalej: *ufp*.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów i stanu należności pozostałych do zapłaty oraz kontroli działań windykacyjnych,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 85/12 w trakcie roku budżetowego, w tym zmian wynikających z podziału rezerw celowych oraz prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 85/12 limitów wydatków, w tym limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta trzeciego stopnia oraz wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań i stosowanych procedur kontroli zarządczej w tym zakresie,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/12.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej kontrolowanej działalności.*

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/12 – województwo małopolskie wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2019 r. Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Krakowie i wykorzystania dotacji przez kontrolowanych beneficjentów (Urząd Miasta i Gminy w Myślenicach oraz Urząd Miejski w Żabnie), a także wykorzystania przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie środków z budżetu Unii Europejskiej na realizację projektu współfinansowanego z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (*POLiŚ 2014-2020*).

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/12 – województwo małopolskie.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła, że w 2019 r. dochody budżetu państwa w części 85/12 zostały zrealizowane na poziomie 123,7% planu i były wyższe o 7,5% w stosunku do roku poprzedniego. Wynikało to przede wszystkim z wyższej realizacji głównych źródeł dochodów, tj. wpływów z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa, wpłat należności od dłużników alimentacyjnych oraz wpływów z tytułu opłat paszportowych. Dochody kontrolowanego dysponenta

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

trzeciego stopnia⁴ zostały wykonane na poziomie 132,7%. Wyższe niż planowano dochody dotyczyły głównie wpływów z tytułu opłat paszportowych. Badanie 20 zaległości MUW na łączną kwotę 6 922,4 tys. zł wykazało, że prawidłowo podejmowano czynności zmierzające do ich wyegzekwowania.

NIK ocenia pozytywnie realizację w 2019 r. wydatków budżetu państwa i wydatków ze środków z budżetu Unii Europejskiej w części 85/12 oraz wykonanie planu finansowego przez kontrolowaną jednostkę. Wydatki budżetu państwa w 2019 r. zostały zrealizowane na poziomie 99,7% planu po zmianach, a wydatki ze środków z budżetu Unii Europejskiej na poziomie 86,8% planu po zmianach.

W wyniku kontroli 902 512,8 tys. zł wydatków zrealizowanych w części 85/12⁵ (15,4% wydatków ogółem budżetu państwa i z budżetu Unii Europejskiej) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ufp. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Skontrolowane środki przeniesione z rezerw celowych budżetu państwa zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, a objęte kontrolą dotacje z budżetu państwa wykorzystano na zaplanowane zadania, zostały one rzetelnie i terminowo rozliczone. Pozytywną ocenę uzasadnia także fakt, że w rezultacie wydatkowania środków osiągnięto cele prowadzonej działalności wynikające z przepisów prawa oraz określone w układzie zadaniowym wydatków.

W 2019 r. dysponent trzeciego stopnia wykonał wydatki budżetu państwa na poziomie 98,9% planu po zmianach. Skontrolowane wydatki MUW w wysokości 11 488,2 tys. zł (tj. 10,2% wydatków budżetu państwa i ze środków z budżetu Unii Europejskiej dysponenta trzeciego stopnia) zostały zrealizowane prawidłowo, a objęte kontrolą trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzono zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Wojewoda Małopolski rzetelnie i zgodnie z postanowieniami art. 175 ust. 1 i 2 ufp sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 85/12.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie łączne sprawozdania za 2019 r. sporządzone przez dysponenta części 85/12 oraz sprawozdania jednostkowe MUW. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/12 zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz sprawozdań własnych, a sprawozdania jednostkowe MUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej tej jednostki. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym w zakresie budżetu środków europejskich oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo, stosownie do przepisów rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁶, sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷, a także sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁸.

⁴ W 2019 r. dysponentem trzeciego stopnia był Dyrektor Generalny dla zadań realizowanych przez MUW (z wyłączeniem dotacji).

⁵ Kontrolą objęto dotacje z budżetu państwa w łącznej wysokości 891 024,6 tys. zł oraz wydatki dysponenta trzeciego stopnia w kwocie 11 488,2 tys. zł, w tym 704,3 tys. zł ze środków z budżetu Unii Europejskiej.

⁶ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 ze zm.), dalej: *rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej*.

⁷ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773), dalej: *rozporządzenie w sprawie sprawozdań w zakresie operacji finansowych*.

⁸ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793 ze zm.), dalej: *rozporządzenie w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym*.

W toku opisanych powyżej działań kontrolnych, poza podaną niżej nieprawidłowością w obszarze wydatków budżetu państwa, we wszystkich pozostałych obszarach wymienionych przy opisie celu i zakresu kontroli nie wykryto nieprawidłowości. Stwierdzona nieprawidłowość dotycząca przypadków opóźnień w przekazaniu dotacji beneficjentom, ze względu na swą wagę i istotność, nie miała wpływu na zmianę oceny prawidłowości realizacji wydatków budżetu państwa.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Dysponent części 85/12 zrealizował w 2019 r. dochody w wysokości 239 913,2 tys. zł, co stanowiło 123,7% zaplanowanej kwoty (193 879 tys. zł¹⁰) i 107,5% dochodów wykonanych w 2018 r. (223 150,5 tys. zł). Głównymi źródłami uzyskanych dochodów były wpływy z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa (108 829,6 tys. zł), wpływy z tytułu opłat za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności (26 478,4 tys. zł), wpłaty należności od dłużników alimentacyjnych (22 842,9 tys. zł), wpływy z tytułu opłat paszportowych (17 405,4 tys. zł) oraz wpływy z tytułu nadzoru weterynaryjnego (14 483,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 226-227, 258-260, 265, 1382-1384)

Różnica pomiędzy planowanymi a zrealizowanymi w 2019 r. dochodami wyniosła 46 034,2 tys. zł i była przede wszystkim wynikiem realizacji wyższych niż planowano dochodów z tytułu użytkowania wieczystego gruntów Skarbu Państwa w związku z korzystnymi rozstrzygnięciami postępowań sądowych w sprawie stawek opłat rocznych, jak również z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości w związku ze skorzystaniem przez osoby objęte przekształceniem z mocy prawa z możliwości uiszczenia jednorazowej opłaty za 20 lat z jednoczesnym skorzystaniem z 60% bonifikaty¹¹ oraz z tytułu wpłat dłużników alimentacyjnych, co było efektem wzrostu ściągальności tych należności. Wzrost kwot zwróconych przez dłużników alimentacyjnych nie był bezpośrednio związany z liczbą podjętych działań przez organy właściwe, ale z ich jakością i kategorią. W 2019 r. działania podejmowane w gminach, które doprowadziły do wzrostu ściągальności tych należności polegały na przeprowadzeniu i przekazaniu komornikowi informacji pochodzących z wywiadu alimentacyjnego i oświadczenia majątkowego, które, w wyniku dokonanych zmian ustawowych, stały się podstawą do bardziej dotkliwych konsekwencji dla dłużnika w przypadku niewywiązywania się z obowiązku alimentacyjnego. Wprowadzone w 2019 r. zmiany były kontynuacją działań zmierzających do poprawy skuteczności egzekucji alimentów wprowadzonych ustawą z 23 marca 2017 r. o zmianie ustawy Kodeks karny oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów¹², które ustaliły bardziej

⁹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁰ W ustawie budżetowej na rok 2019 ustalono plan dochodów w części 85/12 w kwocie 193 881 tys. zł. W związku z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, na rok 2019 (Dz. U. poz. 344) oraz decyzją budżetową Prezesa Rady Ministrów z 28 lutego 2019 r., dochody budżetowe z części 85/12 (rozdz. 90014 *Inspekcja Ochrony Środowiska*) w kwocie 2 tys. zł przeniesiono do części 41 – Środowisko.

¹¹ Na mocy ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (Dz. U. z 2019 r. poz. 916 ze zm.), z dniem 1 stycznia 2019 r. prawo użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe zostało przekształcone w prawo własności tych gruntów.

¹² Dz. U. poz. 952.

klarowne i jednoznaczne zasady odpowiedzialności za przestępstwo *niealimentacji*, określone w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny¹³. Kolejne zmiany skupiły się przede wszystkim na stworzeniu rozwiązań służących poprawie przepływu informacji pomiędzy odpowiednimi służbami i instytucjami a komornikami sądowymi, dotyczących dłużników alimentacyjnych, w tym informacji o podjęciu przez nich zatrudnienia, aktywizacji zawodowej oraz wzmacniania sankcji za nielegalne zatrudnianie pracowników będących dłużnikami alimentacyjnymi.

Ponadto w 2019 r. zrealizowano nieplanowane dochody przede wszystkim ze zwrotów dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości.

Dochody zrealizowane w 2019 r. były o 16 762,7 tys. zł wyższe niż w 2018 r. Wynikało to przede wszystkim z wyższej realizacji głównych źródeł dochodów, o których mowa powyżej.

(akta kontroli str. 258-260, 268-274, 567-604, 1382-1384)

W 2019 r. dysponent trzeciego stopnia zrealizował dochody w wysokości 24 145,9 tys. zł, co stanowiło 132,7% planu (18 202 tys. zł) i 117,7% wykonania dochodów w roku ubiegłym (20 511,9 tys. zł). Największy udział w zrealizowanych dochodach MUW stanowiły dochody z tytułu wpływów z opłat paszportowych (17 405,4 tys. zł), wpływów z opłat za zezwolenia, akredytacje oraz opłaty ewidencyjne (4 230,4 tys. zł), w tym głównie z tytułu wydania zezwolenia na pracę cudzoziemca oraz z tytułu wydania karty pobytu (1 104,4 tys. zł).

Wyższa realizacja tych dochodów w 2019 r. wynikała przede wszystkim ze wzrostu liczby wniosków o wydanie dokumentu paszportowego zarówno przez studentów korzystających z możliwości złożenia wniosku poza miejscem zamieszkania, jak i przez osoby pracujące za granicą w związku z żądaniem przez pracodawców okazania paszportu. Na większą liczbę składanych wniosków o wydanie dokumentu paszportowego miały również wpływ obawy obywateli polskich zamieszkujących w Wielkiej Brytanii w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej. Dodatkowo w 2019 r. wzrosła liczba składanych wniosków o wydanie paszportu w punktach paszportowych MUW przez mieszkańców województwa śląskiego (głównie w Terenowych Punktach Paszportowych w Chrzanowie i Oświęcimiu), co było związane m.in. z likwidacją niektórych terenowych punktów paszportowych na obszarze tego województwa (np. Terenowy Punkt Paszportowy w Jaworznie¹⁴).

(akta kontroli str. 264, 275-277)

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. należności pozostałe do zapłaty w części 85/12 wyniosły 836 358,1 tys. zł i były o 46 069,9 tys. zł (5,8%) wyższe niż w roku poprzednim (790 288,2 tys. zł). W łącznej kwocie należności pozostałych do zapłaty na koniec 2019 r. 99,3% stanowiły zaległości w wysokości 830 731,4 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego zaległości były wyższe o 53 595,1 tys. zł (6,9%). Największe zaległości dotyczyły:

- należności od dłużników alimentacyjnych, które wyniosły 730 088,4 tys. zł i były o 50 791,3 tys. zł (7,5%) wyższe w stosunku do roku poprzedniego, co wynikało z bezskutecznej egzekucji prowadzonej przez komorników sądowych w stosunku do dłużników alimentacyjnych¹⁵,

¹³Dz. U. z 2019 r. poz. 1950 ze zm.

¹⁴Jaworzno jest oddalone od Chrzanowa o 15 km, a od Oświęcimia 25 km.

¹⁵Skuteczność w zakresie egzekucji alimentów to przede wszystkim domena powołanych do tego organów, gminy tylko służą pomocą tym organom w zakresie stosownym do ich ograniczonych możliwości jako instytucji społecznej, a nie egzekucyjnej, gdyż gmina nie jest organem egzekucyjnym tych należności.

- opłat za użytkowanie wieczyste gruntów Skarbu Państwa, które wyniosły 68 248,2 tys. zł i były o 3 221 tys. zł (5%) wyższe niż w roku poprzednim, co wynikało głównie z niewielkiego stopnia zaspokojenia roszczeń od podmiotów będących w złej sytuacji finansowej, w szczególności przedsiębiorców będących w trakcie postępowania likwidacyjnego lub upadłościowego,
- grzywien nakładanych przez inspektorów nadzoru budowlanego w celu przymuszenia do wykonania obowiązków wynikających z decyzji administracyjnych, które wyniosły 9 924,4 tys. zł i były o 1 384,7 tys. zł (16,2%) wyższe niż w roku poprzednim, co wynikało głównie z ich bezskutecznej egzekucji i umarzania postępowań przez organ egzekucyjny.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. należności jednostek budżetowych w części 85/12 (z wyłączeniem MUW w zakresie dotacji) wyniosły 24 420,4 tys. zł, w tym 18 838,7 tys. zł stanowiły zaległości, i były niższe o 11,8% w porównaniu do roku poprzedniego (27 672,2 tys. zł). Największy udział stanowiły należności MUW w zakresie dysponenta trzeciego stopnia (50,8%) oraz należności 19 powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych (37%). W porównaniu do roku poprzedniego w 2019 r. odnotowano wzrost stanu należności pozostałych do zapłaty w 19 powiatowych stacjach sanitarno-epidemiologicznych (o 595,8 tys. zł), co było wynikiem przede wszystkim zwiększenia liczby decyzji płatniczych za badania chemiczno-toksykologiczne środków zastępczych (tzw. dopalaczy) oraz nałożenia kar pieniężnych dla osób fizycznych za wprowadzanie do obrotu tych środków.

(akta kontroli str. 261-263, 268-274, 567-604)

Według stanu na 31 grudnia 2019 r. należności pozostałe do zapłaty MUW w zakresie dysponenta trzeciego stopnia wyniosły 12 407 tys. zł i były o 341 tys. zł (2,7%) niższe niż w roku poprzednim (12 748 tys. zł). Niższy poziom należności pozostałych do zapłaty wynikał przede wszystkim z odpisania przedawnionych należności od przewoźników – linii lotniczych z tytułu kar za przewiezienie do Polski cudzoziemca (210,3 tys. zł), odpisania należności w związku z uchynieniem postanowień Wojewody Małopolskiego o nałożeniu kary za przekroczenie terminu wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego (101,5 tys. zł) oraz odpisania przedawnionych należności z tytułu kosztów poniesionych w związku z wydaleniem cudzoziemców z terytorium RP (66,6 tys. zł).

Spośród należności pozostałych do zapłaty MUW na koniec 2019 r. zaległości wyniosły 8 306,9 tys. zł (67% należności pozostałych do zapłaty) i były wyższe o 360,1 tys. zł (o 4,5%) w porównaniu do roku poprzedniego (7 946,8 tys. zł). Stan tych zaległości z jednej strony zwiększył się w wyniku przeksięgowania z należności długoterminowych (z konta 226 na 221) kwoty 498,1 tys. zł w związku z brakiem spłaty należności zgodnie z umową rozłożenia na raty, a co za tym idzie postawieniu w stan wymagalności całego zobowiązania w łącznej wysokości 506,2 tys. zł, a z drugiej strony zmniejszył się w związku z odpisaniem przedawnionych należności od przewoźników – linii lotniczych oraz z tytułu kosztów wydalenia cudzoziemca, co szczegółowo przedstawiono w dalszej części wystąpienia.

Według stanu na koniec 2019 r. zaległości dotyczyły głównie należności z tytułu wezwania do zwrotu wcześniej wypłaconego odszkodowania (4 021,9 tys. zł), z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia się (824,1 tys. zł), kar nakładanych w sprawach bezprawnego pozyskania zwierzyny (566,4 tys. zł) oraz należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa (550,8 tys. zł).

(akta kontroli str. 263, 275-278)

Badanie dwudziestu zaległości MUW na łączną kwotę 6 922,4 tys. zł¹⁶ wykazało, że zostały one przypisane w księgach rachunkowych w prawidłowej wysokości i we właściwym okresie sprawozdawczym. Czynności podejmowane przez MUW dla odzyskania należności były rzetelne i adekwatne do wielkości należności. W sprawach tych prowadzono systematyczną kontrolę terminowości zapłaty należności Skarbu Państwa, nie dopuszczając do ich przedawnienia. Kontrolowane zaległości dotyczyły kar nałożonych w wyniku m.in. bezprawnego pozyskania zwierzyny, nielegalnego użytkowania budynków, prowadzenia bez zezwolenia wojewody placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, a także należności z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia się. W ramach czynności windykacyjnych wobec dłużników podejmowano działania obejmujące m.in. wysyłanie upomnień i wezwań do zapłaty oraz sporządzano tytuły wykonawcze i kierowano sprawy do egzekucji. Do egzekucji skierowano 15 z 20 badanych zaległości, z czego w sześciu przypadkach działania egzekucyjne były skuteczne. Pozostałe pięć spraw było na etapie uniemożliwiającym rozpoczęcie działań egzekucyjnych, tj.: w jednym przypadku oczekiwano na powołanie zarządu spółki celem rozpoczęcia możliwej egzekucji, w dwóch przypadkach, po początkowej spłacie zadłużenia przez dłużników, zaniechali oni dalszej spłaty i po otrzymaniu wezwań do zapłaty wystąpili z wnioskiem o rozłożenie pozostałego zadłużenia na raty lub o umorzenie zadłużenia (sprawy te były w trakcie rozpatrywania w MUW), w dwóch przypadkach dłużnicy wnieśli skargę kasacyjną od wyroku, który był podstawą do dochodzenia od nich zwrotu uprzednio otrzymanych środków (w sprawach tych oczekiwano na rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego).

(akta kontroli str. 951-994)

Wojewoda Małopolski nie zawarł w 2019 r. żadnej ugody w sprawie spornej należności cywilnoprawnej.

W MUW nie opracowano i nie funkcjonowały wewnętrzne procedury udzielania ulg w spłacie należności i w 2019 r. nie udzielano ulg w zakresie należności dysponenta trzeciego stopnia. W zakresie należności Skarbu Państwa ulg udzielano na podstawie przepisów prawa oraz zgodnie z orzecnictwem sądowno-administracyjnym, a w przypadku opłat legalizacyjnych i kar budowlanych ustalanych przez organy nadzoru budowlanego dodatkowo stosowano przyjętą w Wydziale Finansów i Budżetu MUW *Instrukcję obiegu dokumentów związanych z należnościami Skarbu Państwa wynikającymi z Prawa budowlanego, których wierzycielem jest Wojewoda Małopolski*. Łączna kwota udzielonych przez Wojewodę Małopolskiego w 2019 r. ulg w spłacie należności wyniosła 2 547,6 tys. zł¹⁷, z tego 2 259 tys. zł¹⁸ umorzono, a 288,7 tys. zł¹⁹ rozłożono na raty.

(akta kontroli str. 288, 292-298)

Szczegółową analizą objęto dziesięć spraw (na łączną kwotę 1 449,3 tys. zł), z których cztery dotyczyły umorzenia należności (1 229,5 tys. zł), a sześć – rozłożenia na raty (219,8 tys. zł). Badanie wykazało, że podejmując decyzje ustalano stan faktyczny i wyjaśniano wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności sytuację finansową i majątkową zobowiązanych oraz możliwość wyegzekwowania należności.

(akta kontroli str. 299-333)

¹⁶ Z tego dziesięć zaległości w zakresie dysponenta trzeciego stopnia na łączną kwotę 5 745,8 tys. zł oraz dziesięć zaległości w zakresie dysponenta części budżetowej na łączną kwotę 1 176,6 tys. zł.

¹⁷ Obejmująca należność główną, odsetki oraz ewentualną opłatę prolongacyjną.

¹⁸ W tym 626,5 tys. zł z tytułu opłaty legalizacyjnej, 1 228,3 tys. zł – zwrotu dotacji, 30,1 tys. zł – nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i wychowawczego i 165,3 tys. zł – należności cywilnoprawnych.

¹⁹ W tym 107,1 tys. zł z tytułu opłaty legalizacyjnej, 54 tys. zł – zwrotu dotacji, 82,4 tys. zł – nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych i wychowawczego i 45,1 tys. zł – należności cywilnoprawnych.

W 2019 r. z ksiąg rachunkowych MUW w zakresie dysponenta trzeciego stopnia odpisano należności przedawnione w łącznej kwocie 277,2 tys. zł²⁰, obejmujące głównie kary administracyjne nałożone na zagranicznych przewoźników lotniczych za przywiezienie do Polski cudzoziemców nieposiadających wymaganych dokumentów (210,4 tys. zł) oraz koszty poniesione w związku z wydalaniem cudzoziemców z terytorium RP (66,6 tys. zł)²¹. Należności te uległy przedawnieniu w związku z brakiem podstaw prawnych do podjęcia egzekucji należności od zagranicznych przewoźników lotniczych nieposiadających majątku na terytorium RP. Należności zostały prawidłowo odpisane z ksiąg rachunkowych²², na podstawie odpowiedniej dokumentacji.

(akta kontroli str. 334-355)

W MUW analiza należności była prowadzona przez pracowników Oddziału Rozliczeń Dochodów i Środków Pozabudżetowych MUW i polegała na monitorowaniu realizacji przypisanych do wpłaty dochodów oraz uzgadnianiu stanu wierzytelności z dłużnikami. W celu uniknięcia przedawnień należności Skarbu Państwa, pracownicy Oddziału podejmowali działania mające na celu przerwanie biegu terminu przedawnień, tj. w przypadku należności publicznoprawnych kierowano kolejne tytuły wykonawcze do egzekucji, a w przypadku należności cywilnoprawnych występowano z wnioskiem do Wydziału Prawnego i Nadzoru MUW o wszczęcie egzekucji komorniczej. Kierownik Oddziału Rozliczeń Dochodów i Środków Pozabudżetowych wskazała, że pracownicy prowadzili bieżącą kontrolę terminowości zapłaty należności przy wykorzystaniu systemu finansowo-księgowego. Wszystkie należności były przypisywane w księgach rachunkowych MUW przy uwzględnieniu m.in. daty wymagalności każdej należności. Monitoring terminowości wpłaty prowadzony był również poprzez ewidencjonowanie należności w metryce sprawy na dokumencie papierowym.

(akta kontroli str. 947-950)

Wojewoda Małopolski sprawował nadzór w obszarze dochodów budżetowych, w szczególności dokonywał bieżącej i okresowej analizy realizacji dochodów oraz przeprowadzał kontrole w zakresie terminowości i prawidłowości ich pobierania²³. Podejmował również działania mające na celu zmniejszenie stanu zaległości.

(akta kontroli str. 563-604)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodzenia należności. W MUW systematycznie monitorowano realizację przypisanych do wpłaty dochodów, uzgadniano stan wierzytelności z dłużnikami i wydziałami merytorycznymi, a w przypadku nieuregulowania należności prawidłowo podejmowano czynności zmierzające do ich wyegzekwowania.

²⁰ Obejmująca kwotę należności głównych oraz kosztów postępowania egzekucyjnego i kosztów ubocznych

²¹ Pozostałe należności dotyczyły koszty postępowania egzekucyjnego w sprawie należności wynikającej z decyzji Wojewody Małopolskiego ustalających koszty poniesione w związku z wydalaniem cudzoziemców z terytorium RP, którymi został obciążony wierzyciel – Wojewoda Małopolski na podstawie postanowienia Naczelnika Urzędu Skarbowego z 17 października 2013 r. (0,2 tys. zł) oraz kosztów upomnienia związanych z wydaną decyzją Prezydenta Miasta Krakowa z 14 listopada 2018 r. o wygaszeniu decyzji z 15 lipca 2013 r., orzekającej o ustaleniu do zapłaty na rzecz Skarbu Państwa należności w kwocie 1 031,70 zł za obciążenie hipoteczne działki ciężarem realnym, w celu wykreślenia obciążenia z księgi wieczystej (8,80 zł).

²² Należności z tytułu kar nałożonych na przewoźników lotniczych były stopniowo, począwszy od 2017 r. odpisywane z ksiąg rachunkowych MUW jako należności przedawnione.

²³ W tym w wyniku dwóch kontroli doraźnych w zakresie gospodarki nieruchomościami Skarbu Państwa sformułowano dwie oceny negatywne dla Prezydenta Miasta Krakowa.

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Plan wydatków budżetu państwa w części 85/12 w ustawie budżetowej na 2019 r. ustalono w kwocie 4 201 460 tys. zł, tj. na poziomie 97,5% planowanych w ustawie wydatków w roku poprzednim (4 316 335 tys. zł). Niższy w porównaniu z poprzednim rokiem poziom planowanych wydatków (o 114 875 tys. zł) wynikał przede wszystkim z mniejszego planu wydatków na dotacje (o 130 925 tys. zł), w tym na zadania związane z wypłatą świadczenia wychowawczego i jego obsługi na podstawie ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci²⁴. Jednocześnie w porównaniu z poprzednim rokiem przewidziano wyższe wydatki bieżące jednostek budżetowych (o 14 041 tys. zł), co było związane głównie ze wzrostem wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń pracowników MUW oraz Inspekcji Sanitarnej²⁵. Zaplanowane na 2019 r. wydatki w części 85/12 zwiększono w trakcie roku budżetowego per saldo o 1 682 679,1 tys. zł (40%), w tym o: 749 997,1 tys. zł środkami przeniesionymi z 48 pozycji rezerw celowych budżetu państwa (część 83), 11 876,3 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa (część 81) i 3 230,1 tys. zł środkami z części 42 – sprawy wewnętrzne na sfinansowanie skutków podwyższenia od 1 maja 2018 r. uposażeń strażakom pełniącym służbę w komendzie wojewódzkiej oraz komendach powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej oraz na sfinansowanie zadania zleconego dotyczącego udostępniania danych jednostkowych z rejestru PESEL, realizowanego od 1 lipca 2019 r. przez organy gmin²⁶. Ponadto, na podstawie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw²⁷, plan wydatków w części 85/12 zwiększono o 956 880,9 tys. zł środkami przeniesionymi z innych części budżetu państwa, z przeznaczeniem na zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Z kolei, na podstawie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie przeniesienia planowanych dochodów i wydatków budżetowych, w tym wynagrodzeń, na rok 2019²⁸, plan wydatków w części 85/12 zmniejszono o 5 715 tys. zł²⁹. Decyzją Ministra Finansów z 29 listopada 2019 r. zmniejszono plan wydatków w części 85/12 o 3 229,7 tys. zł, stanowiące środki z dokonanych blokad wydatków³⁰, a decyzją Ministra Finansów z 31 grudnia 2019 r., podjętą na podstawie art. 24d ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r.

²⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm., dalej: *ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci*.

²⁵ Ponadto w ustawie budżetowej na 2019 r. wydatki majątkowe były planowane na poziomie niższym niż w roku poprzednim o 6 159 tys. zł, natomiast wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych – na poziomie wyższym, odpowiednio o: 8 147 tys. zł i 21 tys. zł.

²⁶ Na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o ewidencji ludności (Dz. U. poz. 1016).

²⁷ Dz. U. poz. 924.

²⁸ Dz. U. poz. 344.

²⁹ Prezes Rady Ministrów, na podstawie art. 30 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1479) dokonał przeniesienia wydatków budżetowych z części 85/12 do części 41 – Środowisko. Było to związane z utworzeniem na poziomie centralnym jednolitej krajowej sieci monitoringu środowiska, w oparciu o funkcjonujące w strukturach wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska wydziały i działy monitoringu środowiska oraz sieci monitoringowe, finansowanej z jednego źródła budżetu państwa w ramach jednego dysponenta budżetowego Głównego Inspektora Ochrony Środowiska oraz przekształcenie istniejących i funkcjonujących w WIOŚ laboratoriów w centralne laboratorium badawcze w strukturze GIOŚ z wyspecjalizowanymi oddziałami regionalnymi w oparciu o istniejącą infrastrukturę laboratoryjną.

³⁰ Decyzja o charakterze technicznym, odzwierciedlająca zmniejszenie planu wydatków dysponenta części w związku z decyzją Ministra Finansów, poprzez ujęcie zmniejszeń w technicznej pozycji rezerwy celowej. Decyzja podjęta na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924).

o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019³¹, plan wydatków w części 85/12 zmniejszono o zablokowane wydatki w łącznej wysokości 30 360,6 tys. zł³². W wyniku tych zmian plan wydatków w budżecie Wojewody Małopolskiego na 2019 r. ustalono ostatecznie w wysokości 5 884 139,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 23-93, 226-254, 367, 397-401, 1174-1176, 1382-1384)

Plan wydatków kontrolowanego dysponenta trzeciego stopnia ustalono w wysokości 100 215 tys. zł, a w trakcie roku budżetowego zwiększono per saldo o 12 906,9 tys. zł (12,9%). Plan ten początkowo zwiększono łącznie o 16 158 tys. zł, z tego: 15 010,5 tys. zł środkami przeniesionymi z 17 pozycji rezerw celowych budżetu państwa, 1,3 tys. zł środkami pochodzącymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa, a 1 146,2 tys. zł środkami przeniesionymi przez dysponenta części 85/12 z innych podziałek klasyfikacji budżetowej. Następnie decyzjami Ministra Finansów z: 29 listopada 2019 r. i 31 grudnia 2019 r. zmniejszono plan wydatków o zablokowane środki, tj. odpowiednio o: 236 tys. zł³³ i 3 015,1 tys. zł³⁴ (2 373,9 tys. zł dotyczyło środków przyznanych z rezerw celowych). W wyniku dokonania tych zmian planowane wydatki MUW na poziomie dysponenta trzeciego stopnia na 2019 r. ustalono w wysokości 113 121,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 367, 431-434, 448-451)

Kontrolą prawidłowości przeniesienia środków z rezerw celowych budżetu państwa i poziomu ich wykorzystania objęto środki przeniesione z czterech pozycji rezerw celowych w łącznej wysokości per saldo 106 527,4 tys. zł³⁵, co stanowiło 14,5% ogólnej kwoty środków z rezerw celowych, które w 2019 r. zwiększyły wydatki w części 85/12, z tego: 53 489,7 tys. zł z poz. 26 *Środki na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację programu rządowego „Aktywna tablica”*³⁶, 21 497,5 tys. zł z poz. 27 *Środki na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023*³⁷, 17 437,2 tys. zł z poz. 58 *Środki na realizację ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3*³⁸ i 14 103 tys. zł z poz. 69 *Środki na realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020*. Środki te były przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych jst (51 365,4 tys. zł), zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami do realizacji jst (34 329,1 tys. zł), zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej, finansowanych

³¹ Dz. U. poz. 2435 ze zm.

³² Decyzją Ministra Finansów z wydatków zablokowanych na podstawie art. 177 ust. 1 ufp utworzono rezerwę celową poz. 100.

³³ Decyzja techniczna, podjęta na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych ustaw.

³⁴ Na podstawie tej decyzji środki pochodzące z blokad przeniesiono na utworzoną rezerwę celową pod poz. 100, tj. rezerwę, o której mowa w art. 24d ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019.

³⁵ Budżet w części 85/12 początkowo został zwiększony środkami z tych czterech pozycji rezerw celowych łącznie o 110 511,4 tys. zł, natomiast 31 grudnia 2019 r. zmniejszono plan wydatków o zablokowane środki, w tym o środki pochodzące z trzech pozycji rezerw celowych w łącznej wysokości 3 984 tys. zł.

³⁶ Początkowo zwiększono plan wydatków w części 85/12 środkami przeniesionymi z tej pozycji rezerwy o 53 813,1 tys. zł, a 31 grudnia 2019 r. zmniejszono plan w tym zakresie o 323,4 tys. zł.

³⁷ Początkowo plan wydatków w części 85/12 zwiększono środkami przeniesionymi z tej pozycji rezerwy o 23 229,6 tys. zł, a 31 grudnia 2019 r. zmniejszono plan w tym zakresie o 1 732,1 tys. zł.

³⁸ Początkowo plan wydatków w części 85/12 zwiększono środkami przeniesionymi z tej pozycji rezerwy o 19 365,7 tys. zł, a 31 grudnia 2019 r. zmniejszono plan w tym zakresie o 1 928,5 tys. zł.

w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych (1 042,7 tys. zł), zadań zleconych do realizacji jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych (14 877,7 tys. zł), a także na zwiększenie planu wydatków kontrolowanego dysponenta trzeciego stopnia (61,1 tys. zł) oraz planów wydatków innych jednostek (4 851,5 tys. zł)³⁹. Zwiększenia planu wydatków dysponenta części zostały dokonane po otrzymaniu i na podstawie stosownych decyzji Ministra Finansów, były celowe i wynikały z faktycznych potrzeb jednostek, które były zobowiązane do realizacji określonych zadań. Przyznane środki wykorzystano w wysokości 101 629,1 tys. zł (95,4%). Przyczynami niepełnego wykorzystania środków pochodzących z rezerw były m.in.:

- dokonane przez gminy zwroty dotacji otrzymanych na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym (2 204,6 tys. zł) w związku z przyznaniem mniejszej liczby stypendiów szkolnych⁴⁰ oraz uzależnieniem wypłat zasiłków szkolnych od wystąpienia zdarzenia losowego w rodzinie objętej pomocą. Niewykorzystanie środków wynikało z faktu, iż w wielu gminach wnioskodawcy utracili prawo do otrzymania świadczeń pomocy materialnej w formie stypendiów szkolnych w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy. Ponadto wypłat świadczeń dokonywano na podstawie udokumentowanych przez wnioskodawców kosztów (faktury, rachunki), które opiewały na niższe kwoty niż wskazano w decyzjach administracyjnych;
- zwroty dotacji przeznaczonych na dofinansowanie modułu 3 i 4 programu *Maluch+* (1 572,2 tys. zł) dokonane przede wszystkim przez podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, np. z powodu zamknięcia żłobków w trakcie realizacji zadania, niepełnego obsadzenia miejsc opieki, niższych niż planowano kosztów związanych z tworzeniem nowych miejsc opieki.

(akta kontroli str. 1042, 1048, 1382-1384, 1385-1396)

W okresie od 3 października do 30 grudnia 2019 r. dokonano blokady wydatków w łącznej wysokości 35 082,3 tys. zł, z czego 33 590,3 tys. zł dotyczyło planowanych wydatków budżetu państwa, a 1 492 tys. zł wydatków z budżetu Unii Europejskiej. Spośród zablokowanych wydatków budżetu państwa 63,9% stanowiły wydatki na dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego (*jsł*). Blokad dokonano na podstawie umotywowanych wniosków jednostek i właściwych wydziałów MUW. Blokowanie w 2019 r. wydatków budżetowych nie wynikało z niewłaściwego sposobu ich skalkulowania na etapie planowania budżetowego.

(akta kontroli str. 376-396)

W 2019 r. dysponent części 85/12 zrealizował wydatki budżetu państwa w wysokości 5 867 122,2 tys. zł, tj. na poziomie 99,7% planu po zmianach (5 884 139,1 tys. zł) i 114,7% wydatków zrealizowanych w 2018 r. (5 116 563,8 tys. zł, w tym 2 390,5 tys. zł wydatki niewygasające). Wydatki w poszczególnych działach klasyfikacji budżetowej zostały zrealizowane na poziomie od 91,3%⁴¹ do 100% planu po zmianach. Różnica pomiędzy planowanymi a wykonanymi wydatkami dysponenta części 85/12 wyniosła 17 017 tys. zł i dotyczyła przede wszystkim niższej niż planowano realizacji wydatków na zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (2 541,6 tys. zł), pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów

³⁹ Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej i Kuratorium Oświaty.

⁴⁰ W roku szkolnym 2018/2019 złożono łącznie 26 168 wniosków, na podstawie których przyznano 23 666 stypendiów szkolnych. Natomiast w roku szkolnym 2019/2020 złożono łącznie 23 371 wniosków, na podstawie których przyznano 22 221 stypendiów szkolnych.

⁴¹ Dział 854 *Edukacyjna opieka wychowawcza*.

(2 412,1 tys. zł), świadczenia wychowawczego (2 290,9 tys. zł), tworzenia i funkcjonowania żłobków (1 424,4 tys. zł), spraw obywatelskich (1 364,4 tys. zł) oraz ratownictwa medycznego (874,3 tys. zł)⁴².

(akta kontroli str. 1174-1179, 1382-1384)

W 2019 r. największych wydatków w części 85/12 dokonano w dziale 855 *Rodzina* w wysokości 4 193 176 tys. zł (71,5%). Ponadto wydatki przekraczające 100 mln zł zrealizowano w siedmiu innych działach klasyfikacji budżetowej, tj. 852 *Pomoc społeczna*, 851 *Ochrona zdrowia*, 600 *Transport i łączność*, 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, 801 *Oświata i wychowanie*, 750 *Administracja publiczna* oraz 010 *Rolnictwo i łowiectwo* (łącznie 1 511 872,9 tys. zł, tj. 25,8% wydatków w części 85/12).

(akta kontroli str. 1174-1176)

W 2019 r. dysponent trzeciego stopnia zrealizował wydatki budżetu państwa w wysokości 111 902,1 tys. zł, tj. na poziomie 98,9% planu po zmianach i 90,7% wydatków zrealizowanych w 2018 r. (123 403,4 tys. zł, w tym 836 tys. zł wydatki niewygasające). Niższa realizacja wydatków niż w roku poprzednim wynikała przede wszystkim z niższych wydatków majątkowych oraz poniesienia w 2019 r. niższych wydatków na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z wyroków sądowych lub zawartych uгод⁴³.

(akta kontroli str. 431-434, 460-461)

W 2019 r. na dotacje z budżetu Wojewody Małopolskiego (na zadania bieżące i inwestycyjne) wydatkowano 5 536 959 tys. zł, co stanowiło 94,4% wydatków ogółem oraz 115,6% wydatków na dotacje w roku poprzednim (4 790 086,6 tys. zł, w tym 1 344,4 tys. zł wydatki niewygasające). W 2019 r. udzielono dotacji na zadania bieżące w wysokości 5 457 841,8 tys. zł, w tym 5 239 492,9 tys. zł stanowiły dotacje celowe dla jst.

(akta kontroli str. 403-406, 458-461)

Wydatki na dotacje budżetowe w ośmiu działach klasyfikacji budżetowej, w których w 2019 r. zrealizowano najwięcej wydatków, wyniosły łącznie 5 412 058 tys. zł i stanowiły 97,7% wydatków na dotacje w części 85/12. W ramach tych wydatków wypłacono dotacje celowe dla jst, innych jednostek sektora finansów publicznych oraz na dofinansowanie zadań zleconych fundacjom, stowarzyszeniom oraz pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych, a także dotacje podmiotowe (dla spółek wodnych). Łączna kwota dotacji przekazanych tym podmiotom wyniosła 5 427 027 tys. zł, z której do końca stycznia 2020 r. jednostki zwróciły niewykorzystane środki w łącznej wysokości 14 969,1 tys. zł (0,3%). Spośród dotacji przekazanych jst 4 642 515 tys. zł wydatkowano na realizację zadań zleconych, 566 475,8 tys. zł na dofinansowanie zadań własnych, 15 185,3 tys. zł w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (m.in. *Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020*), a 1 430,8 tys. zł na realizację zadań na podstawie porozumień. Suma kwot dotacji przekazanych jst była zgodna z kwotami ujętymi w ustawie budżetowej na 2019 r. Zgodnie z postanowieniami art. 148 ufp Wojewoda Małopolski, dokonując podziału środków dotacji pomiędzy poszczególne jst, dochował terminów przekazania im informacji o kwotach

⁴² Kwota niewykonanych wydatków dotyczyła zwrotu niewykorzystanej dotacji przez MOW NFZ, w tym 496,3 tys. zł z tytułu niewykorzystania dotacji na wzrost wynagrodzenia dla ratowników medycznych będących członkami ZRM, dyspozytorów medycznych, pielęgniarek systemu będących członkami ZRM, zatrudnionych u dysponentów ratownictwa medycznego, którzy są podwykonawcami w pozaszpitalnym systemie PRM, a 262,2 tys. zł z tytułu niewykorzystania dotacji na świadczenia realizowane przez ZRM.

⁴³ W 2018 r. sfinansowano m.in. zobowiązanie wynikające z wyroku w sprawie spornej kwoty kosztów utrzymania pomieszczeń i powierzchni Lotniczego Przejścia Granicznego na obszarze Międzynarodowego Portu Lotniczego Kraków-Balice (7 111,1 tys. zł).

rozdysponowanych dotacji celowych wynikających z ustawy budżetowej, a kwoty nierozdysponowane były rozdzielane w ciągu roku w ramach bieżących potrzeb zgłaszanych przez jst, do których przesyłano informacje o zwiększeniu planu dotacji. Zgodnie z wymogami określonymi w art. 170 ust. 1 ufp dysponent części budżetowej nie dokonywał zmian kwot dotacji celowych na zadania zlecone jst po 15 listopada 2019 r. oraz zmian kwot dotacji na dofinansowanie zadań własnych tych jednostek po 30 listopada 2019 r., z wyjątkiem dotacji przeznaczonych na sfinansowanie zobowiązań Skarbu Państwa, dotacji przeznaczonych na dofinansowanie zadań jst realizowanych w związku ze zdarzeniem losowym, w tym zadań z zakresu przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych, co spełniało wymogi określone w art. 170 ust. 2 pkt 1 ufp, a także dotacji, do których nie stosuje się przepisu art. 170 ufp⁴⁴.

W 2019 r. Wojewoda Małopolski dokonał blokady planowanych z budżetu państwa wydatków na dotacje celowe dla jst w części 85/12 w łącznej wysokości 21 468,2 tys. zł. Blokady objęto w szczególności planowane dotacje na zadania w zakresie świadczeń rodzinnych, z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego (3 310,4 tys. zł), dotyczące rekompensowania strat z tytułu utraconych przychodów w związku ze stosowaniem uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie drogowym (2 509,1 tys. zł), polegające na realizacji świadczenia w ramach rządowego programu *Dobry start*⁴⁵ (1 845,6 tys. zł), w ramach wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu*⁴⁶ (1 740,4 tys. zł), w zakresie świadczenia wychowawczego (1 591,7 tys. zł) oraz na wypłatę odszkodowań ustalonych decyzjami administracyjnymi w trybie art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną⁴⁷ (1 404 tys. zł). Niewydatkowanie tych środków wynikało z czynników niezależnych od jst, których nie można było uprzednio przewidzieć, a brak możliwości ich wykorzystania zgłoszono w czasie umożliwiającym dokonanie blokady przez dysponenta części 85/12.

(akta kontroli str. 376-396, 660-673, 1033-1041, 1045-1048, 1325-1332, 1382-1384, 1397-1398, 1450)

Szczegółową kontrolą objęto dotacje celowe o łącznej wartości 891 024,6 tys. zł⁴⁸, co stanowiło 16,1% wydatków na dotacje w części 85/12 (5 536 959 tys. zł). Dotacji

⁴⁴ Dotyczyło to wydatków przeniesionych w trybie art. 14 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 924) – zgodnie z art. 14 ust. 5 tej ustawy do wydatków tych nie stosuje się art. 170 ufp, a także wydatków na dotację na *Kartę dużej rodziny* – zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2019, ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych oraz ustawy o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. poz. 1907) w roku 2019 do środków przekazanych z rezerwy celowej poz. 15 nie stosuje się przepisów art. 154 ust. 1 i 2 oraz art. 170 ufp.

⁴⁵ Uchwała nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start” (M. P. poz. 514) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. poz. 1061 ze zm.)

⁴⁶ Uchwała nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* na lata 2019-2023 (M. P. poz. 1007 ze zm.).

⁴⁷ Dz. U. Nr 133, poz. 872 ze zm.

⁴⁸ Badaniem objęto następujące dotacje: na funkcjonowanie powiatowych komend Państwowej Straży Pożarnej (193 548 tys. zł), na zadania z zakresu ratownictwa medycznego (169 937 tys. zł dla MOW NFZ na zapewnienie funkcjonowania zespołów ratownictwa medycznego), na dofinansowanie zadań własnych gmin z zakresu wychowania przedszkolnego (134 727,6 tys. zł), na prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym w ramach programu *Za życiem* (67 274 tys. zł m.in. pochodzące z poz. 25 i poz. 33 rezerw celowych), na sfinansowanie przez samorząd województwa małopolskiego ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników autobusowych (53 933 tys. zł), na zadania z zakresu wypłaty świadczeń wychowawczych (47 223,7 tys. zł z poz. 77 rezerw celowych), na realizację zadań w ramach rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* (45 967,5 tys. zł),

tych udzielono zgodnie z obowiązującymi wymogami. Środki dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, a następnie rzetelnie i terminowo rozliczono. Nie wystąpiła konieczność wydania przez Wojewodę Małopolskiego decyzji określającej kwotę dotacji przypadającą do zwrotu w związku z niedokonaniem należnych zwrotów przez jst. Udzielając dotacji celowych z budżetu państwa, zachowano regułę określoną w art. 128 ust. 2 ufp, zgodnie z którą kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej.

(akta kontroli str. 1033-1041, 1045-1048, 1049-1127, 1382-1384, 1399-1424)

W 2019 r. Wojewoda Małopolski, zgodnie z wymogami określonymi w art. 169 ust. 6 ufp, wydał 15 decyzji określających kwoty dotacji przypadające do zwrotu i terminy, od których nalicza się odsetki w związku z niedokonaniem zwrotu dotacji. W 12 przypadkach adresatami decyzji były jst, a w trzech – inne jednostki. Łączna kwota dotacji do zwrotu wynikająca z wydanych decyzji wyniosła 1 396,8 tys. zł. W ośmiu przypadkach umorzono kwoty należności, przy czym łączna kwota umorzonej należności głównej wyniosła 1 288,3 tys. zł, a odsetek 68,4 tys. zł. W dwóch przypadkach beneficjenci dokonali zwrotu nienależnej dotacji, w czterech złożono wnioski o ulgę (w trakcie rozpatrywania), a w jednej sprawie Minister Finansów 3 marca 2020 r. utrzymał decyzję Wojewody Małopolskiego w mocy⁴⁹.

(akta kontroli str. 504-507, 1382-1384)

W 2019 r. wydatki dysponenta części 85/12 na świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 2 936,5 tys. zł (99,8% planu po zmianach) i były o 4% wyższe niż w roku poprzednim (2 822,2 tys. zł). Wydatki MUW wyniosły 1 113,4 tys. zł (99,6%) i dotyczyły przede wszystkim wypłaty zasądzonych rent (882,7 tys. zł).

(akta kontroli str. 460-461, 469-470)

Wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 85/12 zaplanowane w kwocie 311 010 tys. zł zrealizowano w wysokości 309 639 tys. zł, tj. na poziomie 99,6% planu po zmianach, w tym 228 605,5 tys. zł stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne. W 2019 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych były wyższe o 4,9% w porównaniu do wydatków 2018 r. (295 280,1 tys. zł). Wynikało to z jednej strony przede wszystkim z wyższych wydatków na wynagrodzenia i pochodne (25 237,6 tys. zł) w związku z założonym w projekcie budżetu wzrostem wynagrodzeń o 2,3% w państwowej sferze budżetowej oraz podwyżkami wynikającymi z dodatkowego zwiększenia budżetu na 2019 r. wybranych służb, inspekcji oraz urzędów, a z drugiej strony głównie z niższych wydatków na zobowiązania wynikające z wyroków sądowych z tytułu kar i odszkodowań (6 520,8 tys. zł).

na dofinansowanie 53 zadań inwestycyjnych jst w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych (37 859,9 tys. zł), na dofinansowanie zasiłków stałych (34 568,2 tys. zł pochodzące z poz. 25 rezerw celowych), na wypłatę zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i obsługę tego zadania (31 122,4 tys. zł), na zadania zlecone gminom z zakresu administracji rządowej dotyczące spraw obywatelskich (30 317,2 tys. zł), w zakresie zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (24 196,7 tys. zł pochodzące z poz. 26 rezerw celowych), na realizację zadań własnych z zakresu organizacji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 – realizacja resortowego Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019 (15 862 tys. zł pochodzące z poz. 58 rezerw celowych) oraz w ramach rządowego Programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 „Aktywna tablica” (4 487,3 tys. zł pochodzące z poz. 26 rezerw celowych).

⁴⁹ Decyzja Wojewody Małopolskiego z 28 sierpnia 2019 r. dotycząca zwrotu niewykorzystanej w całości dotacji celowej w wysokości 14,4 tys. zł na dofinansowanie zadania publicznego pn. *Świąteczny krąg pomocy*, realizowanego przez stowarzyszenie w oparciu o umowę zawartą na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.).

W 2019 r. dysponent trzeciego stopnia wykonał wydatki bieżące jednostek budżetowych w wysokości 107 294,2 tys. zł (99% planu po zmianach), w tym 84 065,8 tys. zł na wynagrodzenia i pochodne (78,4%). Wydatki MUW z tytułu odsetek (123 tys. zł) dotyczyły wyłącznie należności wynikających z wyroków sądowych. Nie wystąpiły przypadki zapłaty odsetek od nieterminowych płatności.

(akta kontroli str. 46-461, 472-479, 1196-1197)

W 2019 r. wydatki na wynagrodzenia⁵⁰ w części 85/12 wyniosły 194 578,7 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach (195 066,4 tys. zł) i były o 12,3% wyższe niż w 2018 r. (173 235,5 tys. zł). Wyższa realizacja wydatków na wynagrodzenia była związana przede wszystkim z zaplanowanym w ustawie budżetowej średniorocznym wzrostem wynagrodzeń oraz przyznaniem dodatkowych środków na wynagrodzenia z rezerw celowych budżetu państwa. Poza jednym opisanym poniżej przypadkiem, nie została przekroczona kwota wydatków na wynagrodzenia określona w planie finansowym (po zmianach) dysponenta części 85/12. W Wojewódzkim Urzędzie Ochrony Zabytków w Krakowie przekroczono planowaną kwotę wydatków na wynagrodzenia o 28 tys. zł (dział 921 *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego*, rozdział 92121 *Wojewódzkie urzędy ochrony zabytków*, status zatrudnienia 03 – *członkowie korpusu służby cywilnej*). Jednostka ta 31 grudnia 2019 r. przedłożyła do Wojewody Małopolskiego wnioski o dokonanie zmian w budżecie w trybie art. 171 ufp, jednak, w wyniku analizy, stwierdzono, że w świetle obowiązujących przepisów prawa wnioskowane zmiany stały w sprzeczności z ww. przepisem i wnioski nie zostały zrealizowane. W związku z wynikającą z wniosku informacją o braku zabezpieczenia wydatków na wynagrodzenia dla pracowników jednostki, Wojewoda Małopolski zwrócił się do Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji. W konsekwencji, wobec stwierdzonego w sprawozdaniu Rb-28 przekroczenia m.in. planowanych wydatków na wynagrodzenia, przygotowywane było zawiadomienie Wojewody Małopolskiego do Rzecznika w sprawach o naruszenie dyscypliny finansów publicznych, na podstawie art. 93 ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁵¹. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu MUW wyjaśniła, że przekroczenia te były *wynikiem ogólnej sytuacji, która wystąpiła w jednostce, a mianowicie: zmianami kadrowymi, natłokiem obowiązków głównej księgowej w związku z przejęciem wszystkich niezamkniętych spraw po odejściu poprzedniej osoby zajmującej to stanowisko, przeksięgowaniu błędnie zaksięgowanych dokumentów, korygowaniu dokumentów księgowych, co w konsekwencji doprowadziło do braku możliwości dokonania zmian w planie finansowym jednostki w terminie do 31 grudnia 2019 r.*

(akta kontroli str. 462, 472-483, 1193-1195)

W 2019 r. przeciętne zatrudnienie w części 85/12 wyniosło 3059 osób w przeliczeniu na pełnozatrudnionych i w porównaniu do 2018 r. było niższe o 34 osoby. Stan zatrudnienia na koniec 2019 r. wyniósł 3125 osób, tj. o 14 osób mniej niż na koniec 2018 r. Największy spadek zatrudnienia (o 52 osoby) odnotowano Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Krakowie w związku z wprowadzoną od 1 stycznia 2019 r. zmianą struktury organizacyjnej inspekcji ochrony środowiska⁵².

⁵⁰ Według danych wykazanych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-28 z wykonania planu wydatków, z wyłączeniem wydatków w § 408 *Uposażenia i świadczenia pieniężne wypłacane przez okres roku żołnierzom i funkcjonariuszom zwolnionym ze służby*.

⁵¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1440 ze zm.

⁵² Na mocy art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. 2018 r., poz. 1479) z dniem 1 stycznia 2019 r. pracownicy wydziałów monitoringu środowiska oraz laboratoriów wojewódzkich inspektoratów ochrony środowiska stali się pracownikami Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Największe zwiększenie zatrudnienia (o 34 osoby) odnotowano w MUW. Wzrost zatrudnienia był związany przede wszystkim z zatrudnieniem pracowników do realizacji nowych zadań⁵³, uzupełnieniem zatrudnienia z uwagi na powstałe uprzednio wakaty, a także w związku z realizowanym projektem pn. *Małopolska przyjazna cudzoziemcom – wsparcie w integracji i adaptacji obywateli państw trzecich*⁵⁴.

(akta kontroli str. 472-483, 1373)

W 2019 r. w części 85/12 sfinansowano podwyżki wynagrodzeń pracowników 47 jednostek podległych Wojewodzie Małopolskiemu ze środków pochodzących z 13 pozycji rezerw celowych⁵⁵. Łączna kwota środków z rezerw celowych zwiększająca plan na wynagrodzenia i pochodne w tych jednostkach wyniosła łącznie 19 374,3 tys. zł. Na zwiększenie wynagrodzeń w 46 jednostkach (z wyłączeniem MUW) wykorzystano środki w wysokości ogółem 9 347,7 tys. zł, z tego 1 261,2 tys. zł dla nowozatrudnionych pracowników (po 1 stycznia 2019 r.), a 8 086,6 tys. zł na podwyżki wynagrodzeń dotychczasowych pracowników tych jednostek. Kwota podwyżki wynagrodzenia na 1 etat miesięcznie kształtowała się w przedziale od 0,2 tys. zł do 1,6 tys. zł. Podwyżki wynagrodzeń obejmowały różne okresy, tj. od pięciu do 12 miesięcy. Sposób rozdysponowywania przyznanych kwot z rezerw celowych określany był w decyzjach Ministra Finansów. Zwiększenie wynagrodzeń wynikało z przepisów prawa⁵⁶ lub zawartych porozumień⁵⁷. Na zwiększenie wynagrodzeń pracowników MUW, ze środków pochodzących z sześciu pozycji rezerw celowych⁵⁸ przyznano środki w łącznej wysokości 7 061,3 tys. zł. W szczególności na zwiększenie wynagrodzeń pracowników MUW z poz. 9⁵⁹ rezerw celowych wykorzystano 289,9 tys. zł⁶⁰, z tego 44,9 tys. zł dla czterech nowozatrudnionych pracowników oraz 245 tys. zł na podwyżki 75 pracowników dotychczasowych (średnio na etat 0,3 tys. zł), natomiast z poz. 49⁶¹ rezerw celowych wykorzystano 4 059,7 tys. zł⁶², z tego 235,7 tys. zł dla 100 nowozatrudnionych pracowników oraz 3 824 tys. zł na podwyżki 1106 pracowników dotychczasowych (średnio na etat 0,6 tys. zł miesięcznie).

(akta kontroli str. 543-562, 1170-1173, 1335-1360)

W 2019 r. na wynagrodzenia bezosobowe w części 85/12 wydatkowano łącznie 17 741,1 tys. zł, tj. 99,2% planu po zmianach (17 890,2 tys. zł), w tym 13 881 tys. zł (78,2%) stanowiły wynagrodzenia bezosobowe jednostek Inspekcji

⁵³ Dotyczyło to m.in. realizowanych w Wydziale Rolnictwa MUW *Programów wspierania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie inwestycji w infrastrukturze komunalnej*.

⁵⁴ Współfinansowanego ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

⁵⁵ To jest poz.: 8, 9, 12, 20, 26, 34, 44, 49, 65, 69, 73, 77 i 91.

⁵⁶ Przykładowo ustawa z 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1471 ze zm.).

⁵⁷ Przykładowo porozumienie zawarte 23 września 2015 r. pomiędzy Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych, Naczelną Radą Pielęgniarek i Położnych a Prezesem NFZ i Ministrem Zdrowia.

⁵⁸ To jest poz.: 8, 9, 20, 34, 49 i 77.

⁵⁹ Środki na realizację zadań wynikających z ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego, w tym na wynagrodzenia wraz z pochodnymi w kwocie 13 660 tys. zł.

⁶⁰ Decyzja Ministra Finansów z 23 maja 2019 r. o podziale rezerwy celowej z przeznaczeniem na zwiększenie od 1 stycznia 2019 r. wynagrodzeń pracowników Centrum Powiadamiania Ratunkowego oraz na wzrost od 1 czerwca 2019 r. zatrudnienia na stanowisku psychologa z 0,25 etatu do 2 etatów.

⁶¹ Utrzymanie rezultatów niektórych projektów zrealizowanych przy udziale środków z UE, w tym systemy informatyczne, a także środki na wsparcie potencjału realizacji zadań publicznych.

⁶² Decyzja Ministra Finansów, Inwestycji i Rozwoju z 26 września 2019 r. o podziale rezerwy celowej z przeznaczeniem na sfinansowanie podwyższenia od dnia 1 lipca 2019 r. wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników urzędu wojewódzkiego oraz Centrum Powiadamiania Ratunkowego.

Weterynaryjnej⁶³. Wydatkowana w 2019 r. kwota na wynagrodzenia bezosobowe była zbliżona do kwoty takich wydatków poniesionych w roku poprzednim.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe MUW na poziomie dysponenta trzeciego stopnia w 2019 r. wyniosły 1 838,4 tys. zł (95,2% planu po zmianach) i stanowiły 116,2% wykonania roku poprzedniego (1 581,7 tys. zł). Wyższe w porównaniu do roku poprzedniego wykonanie wydatków bezosobowych w 2019 r. było związane przede wszystkim z utrzymaniem stanowisk teleinformacyjnych do realizacji zadań związanych z obsługą obywateli państw trzecich w ramach projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej⁶⁴, a także z zawarciem umów na obsługę Oddziału ds. koordynacji świadczeń rodzinnych i wychowawczych⁶⁵.

(akta kontroli str. 452-453, 460-461, 472-479)

W 2019 r. wydatki majątkowe budżetu państwa w części 85/12 zrealizowano w wysokości 96 704,8 tys. zł, tj. 99,5% planu po zmianach (97 209,1 tys. zł⁶⁶) oraz 54% wydatków majątkowych roku poprzedniego (179 021,1 tys. zł, w tym 2 390,5 tys. zł wydatki niewygasające). W ramach wydatków majątkowych 17 587,6 tys. zł (18,2%) stanowiły wydatki majątkowe jednostek budżetowych, a 79 117,2 tys. zł (81,8%) dotacje na zadania inwestycyjne. W ramach wydatków majątkowych największe środki przeznaczono na usuwanie skutków klęsk żywiołowych (37 859,9 tys. zł), na realizację zadań w ramach *Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego – Etap V 2016-2020* (7 796,7 tys. zł), na realizację zadania pn. *Budowa strażnicy Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Dąbrowie Tarnowskiej z magazynem przeciwpowodziowym w ramach Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020* (6 310 tys. zł) oraz na zwrot gminom części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego⁶⁷ (4 032,9 tys. zł).

(akta kontroli str. 407-430, 460-461)

W 2019 r. wydatki majątkowe we wszystkich 16 działach zrealizowano na poziomie od 97,1 do 100% planu po zmianach (z uwzględnieniem zmniejszenia planu o środki zablokowane). Kwota środków zablokowanych, o które został pomniejszony plan wydatków majątkowych w części 85/12, wyniosła 3 655,8 tys. zł. Największe środki zablokowane dotyczyły realizacji przez jst projektów w obszarze poddziałania *E-usługi w informacji przestrzennej* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (1 364,6 tys. zł) w związku z niewykorzystaniem środków zaplanowanych na wkład własny do tych projektów; zakupu systemu telekomunikacyjnego realizującego funkcjonalność infolinii dla obywateli państw trzecich (500 tys. zł)⁶⁸ oraz środków przeznaczanych na zadanie pn. *Zmiana źródła ciepła z pieców zasilanych gazem ziemnym na ciepło sieciowe MPEC S.A. w Krakowie dla kompleksu budynków przy ul. Basztowej 22*

⁶³ Dotyczyło to wynagrodzeń dla lekarzy niebędących pracownikami Inspekcji Weterynaryjnej wyznaczonych przez powiatowych lekarzy weterynarii na podstawie art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1557).

⁶⁴ Przede wszystkim w ramach realizowanego w 2019 r. projektu nr 15/10-2019/OG-FAMI pn. *13 INFRASTRUKTURA, INNOWACJE, INFORMACJA. Projekt Wojewody Małopolskiego dedykowany obywatelom państw trzecich*, współfinansowanego ze środków Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

⁶⁵ W zakresie porządkowania dokumentacji papierowej przejętych od 1 stycznia 2018 r. postępowań w sprawie ustalenia prawa do świadczeń, obsługi poczty oraz wprowadzania danych i rejestracji spraw w systemie.

⁶⁶ Z uwzględnieniem pomniejszenia o środki zablokowane.

⁶⁷ Na mocy art. 3 ust. 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301 ze zm.).

⁶⁸ Projekt pn. *13 INFRASTRUKTURA, INNOWACJE, INFORMACJA. Projekt Wojewody Małopolskiego dedykowany obywatelom państw trzecich* realizowany w ramach Programu Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2014-2020.

i Worcella 7 w Krakowie wraz z adaptacją pomieszczeń w piwnicach i instalacji ciepłych w budynkach (255,2 tys. zł)⁶⁹.

(akta kontroli str. 368-369, 376-379, 427-429, 460-461)

W ustawie budżetowej na 2019 r. plan wydatków majątkowych w części 85/12 ustalono w wysokości 14 810 tys. zł. W trakcie roku budżetowego wprowadzono do planu finansowego nowe zadania inwestycyjne o łącznej wartości 82 399,1 tys. zł. Źródłem finansowania tych zadań były przede wszystkim środki z rezerwy celowych budżetu państwa (72 850,4 tys. zł początkowo, a 71 444,7 tys. zł po zmniejszeniu planu o środki zablokowane), w tym z przeznaczeniem na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, na dofinansowanie *Oświęcimskiego Strategicznego Programu Rządowego – Etap V* oraz zwrot gminom części wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego. W trakcie roku budżetowego plan wydatków majątkowych zwiększono również o 10 988,1 tys. zł (10 801 tys. zł po zmniejszeniu planu o środki zablokowane) środkami przeniesionymi z rezerwy ogólnej budżetu państwa z przeznaczeniem na realizację ośmiu zadań inwestycyjnych. Ponadto w wyniku przeniesień pomiędzy wydatkami majątkowymi i bieżącymi plan wydatków majątkowych na 2019 r. w części 85/12 zwiększono (per saldo) o kwotę 2 206,7 tys. zł⁷⁰. Zmian tych dokonano z zachowaniem wymogów określonych w art. 171 ust. 3 i 4 ufp.

Zmniejszenie planu wydatków majątkowych w związku z dokonanymi blokadami wyniosło 3 655,8 tys. zł, w tym 2 063 tys. zł dotyczyło środków zaplanowanych w ustawie budżetowej, 1 405,7 tys. zł środków przyznanych z rezerw celowych, a 187,1 tys. zł z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Po uwzględnieniu zmian, plan wydatków majątkowych w części 85/12 ustalono w wysokości 94 209,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 432-434, 460-461, 1382-1384)

Wydatki majątkowe MUW na poziomie dysponenta trzeciego stopnia zostały zrealizowane w wysokości 3 494,4 tys. zł (97,7% planu po zmianach), z tego 2 632,2 tys. zł stanowiły zakupy inwestycyjne⁷¹, a 862,3 tys. zł wydatkowano na dziewięć zadań inwestycyjnych, w tym na zadania pn.: *Przebudowa budynku przy ul. Św. Sebastiana 9 w Krakowie w zakresie instalacji zasilania, elektrycznej i teletechnicznej* (158,6 tys. zł), *Przebudowa wraz z aranżacją wewnątrz dla pomieszczeń zlokalizowanych w części piwnic, na parterze, I, II, VIII i IX piętrze budynku przy ul. Przy Rondzie 6 w Krakowie – etap I wykonanie dokumentacji projektowej* (148,8 tys. zł) oraz *Przebudowa instalacji wodno-kanalizacyjnej i wentylacyjnej w Ośrodku szkoleniowym MUW* (148,2 tys. zł).

(akta kontroli str. 435-451, 454-457, 1382-1384)

Zobowiązania dysponenta części 85/12 na koniec 2019 r. wyniosły 22 332 tys. zł i były wyższe o 3 934,6 tys. zł (21,4%) niż kwota zobowiązań na koniec 2018 r.⁷² Główną pozycję zobowiązań na koniec 2019 r. stanowiły zobowiązania z tytułu

⁶⁹ Szacunkowy łączny koszt inwestycji wynosił 300 tys. zł. W ramach tego zadania wykonana została dokumentacja techniczna węzła ciepłego zasilanego ciepłem z miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z przełączeniem istniejących układów instalacji c.o., c.t., c.w.u. w budynkach MUW w Krakowie przy ul. Basztowej 22 i Worcella 7 (44,8 tys. zł). Pozostała część zadania została zgłoszona do wydatków niewygasających z końcem 2019 r., jednak nie zostało wydane rozporządzenie w sprawie takich wydatków.

⁷⁰ Zarówno w tej kwocie przeniesień między wydatkami majątkowymi a bieżącymi (per saldo), jak i we wskazanej wcześniej kwocie zwiększeń środkami pochodzącymi z rezerw celowych (per saldo) ujęto kwotę 9,8 tys. zł stanowiącą przeniesienie z wydatków majątkowych na wydatki bieżące w ramach środków przyznanych z rezerwy celowej poz. 59.

⁷¹ W tym zakup sprzętu informatycznego dla MUW (1 887,1 tys. zł), zakupy inwestycyjne na potrzeby lotniczego przejścia granicznego Kraków-Balice (537,3 tys. zł).

⁷² Kwota zobowiązań z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wzrosła z 11 148,1 tys. zł do 13 011,8 tys. zł, a z tytułu kar i odszkodowań, odsetek oraz kosztów postępowania sądowego wzrosła z 2 840,5 tys. zł do 4 314,7 tys. zł.

dodatkowego wynagrodzenia rocznego (13 011,8 tys. zł), z tytułu kar i odszkodowań, odsetek oraz kosztów postępowania sądowego (4 314,7 tys. zł) oraz pochodnych od wynagrodzeń (2 465,9 tys. zł).

Zobowiązania MUW na koniec 2019 r. wyniosły 10 875 tys. zł i były wyższe o 2 732,8 tys. zł niż kwota zobowiązań na koniec 2018 r.

Według stanu na koniec 2019 r. zobowiązania wymagalne w części 85/12 wyniosły 38,2 tys. zł i w całości stanowiły zobowiązania MUW z tytułu wyroków sądowych⁷³.

(akta kontroli str. 647-648, 822-823, 905, 1382-1384)

W 2019 r. środki na realizację wydatków, które nie wygasły z upływem 2018 r.⁷⁴, zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem, tj. na cele i zadania ujęte w wykazie i planie finansowym, w łącznej kwocie 1 554,5 tys. zł (65% planu), z tego:

- 569,2 tys. zł (100%) przeznaczonych na *budowę ścieżki rowerowej związanej z miejscami pamięci KL Auschwitz- Birkenau* (dotacja dla gminy Brzeszcze),
- 775,2 tys. zł (100%) na przebudowę ul. Lisowce i ul. Obozowej w Brzeszczach (dotacja dla gminy Brzeszcze),
- 210,2 tys. zł (100%) na *zakup zestawów podstawowych do stabilizacji naruszonych konstrukcji betonowych wraz z przyczepami (KWPSP)*.

Przyczyną niepełnej realizacji planu wydatków niewygasających z końcem 2018 r. było odstąpienie MUW od umowy na poprawę efektywności energetycznej w budynkach MUW poprzez wdrożenie inteligentnego zarządzania energią z wykorzystaniem OZE, zlokalizowanych w Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu (836 tys. zł). Pismem z 25 stycznia 2019 r. wykonawca zwrócił się do MUW z wnioskiem o sporządzenie i zawarcie aneksu zmieniającego termin realizacji umowy na koniec kwietnia 2019 r., w związku z tym, że część materiału (legary drewniane) miała nie być dostarczona przez podwykonawcę w terminie gwarantującym realizację umowy⁷⁵. 31 stycznia 2019 r. Dyrektor Generalny MUW poinformował wykonawcę, że w związku z okolicznościami wskazanymi w ww. piśmie odstępuje od umowy na podstawie art. 139 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych⁷⁶ w związku z art. 656 § 1 w związku z art. 635 ustawy z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny⁷⁷.

Do 30 marca 2019 r. Ministerstwo Finansów przekazało na realizację wydatków, które nie wygasły z upływem 2018 r., środki w wysokości 1 554,5 tys. zł. Sprawozdanie Rb-28NW z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. sporządzono na podstawie ewidencji księgowej MUW, a dane wykazane w sprawozdaniu zbiorczym dysponenta części 85/12 odpowiadały danym wynikającym ze sprawozdań jednostkowych jednostek realizujących te wydatki.

(akta kontroli str. 649-651, 1382-1384)

W 2019 r. nie zaplanowano w części 85/12 wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego. Wojewoda Małopolski zgłosił 3 grudnia 2019 r. Ministrowi Finansów sześć zadań⁷⁸ na kwotę łączną 3 096,3 tys. zł do ujęcia

⁷³ Zobowiązania dotyczyły wyroków, które wpłynęły do Wydziału Administracji i Logistyki w styczniu 2020 r.

⁷⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w 2018 r. nie wygasają z upływem roku budżetowego (Dz. U. poz. 2346).

⁷⁵ Do pisma wykonawca załączył oświadczenie dostawcy materiałów budowlanych o braku możliwości ich dostarczenia przed 23 marca 2019 r. Pismo dostawcy datowane było na 16 stycznia 2019 r.

⁷⁶ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, dalej: *upzp*.

⁷⁷ Dz. U. z 2019 r. poz. 1145, ze zm.

⁷⁸ W tym zadania dotyczące zmiany źródła ciepła z pieców zasilanych gazem ziemnym na ciepło sieciowe dla kompleksu budynków przy ul. Basztowej 22 i Worcella 7 w Krakowie wraz z adaptacją pomieszczeń w piwnicach i instalacji ciepłych w budynkach (300 tys. zł) oraz zakupu systemu telekomunikacyjnego realizującego funkcjonalność infolinii dla obywateli państw trzecich w ramach projektu FAMI (500 tys. zł).

w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie uznania wydatków za wydatki, które nie wygasają z upływem 2019 roku w części 85/12. Takie rozporządzenie nie zostało jednak wydane przez Radę Ministrów w 2019 r.

(akta kontroli str. 1183-1192)

Szczegółową kontrolą wydatków dysponenta trzeciego stopnia objęto wybrane drogą losową⁷⁹ 105 operacji na sumę 7 544,7 tys. zł, a w trakcie badania, w celu całościowej oceny poszczególnych procesów inwestycyjnych poszerzono próbę wydatków o 3 943,5 tys. zł. Łącznie badaniem objęto wydatki MUW w wysokości 11 488,2 tys. zł (z tego 10 783,9 tys. zł z budżetu państwa i 704,3 tys. zł z budżetu środków europejskich), co stanowiło 10,2%⁸⁰ zrealizowanych wydatków w 2019 r. Spośród wydatków objętych kontrolą wydatki majątkowe wyniosły 3 376,2 tys. zł, a wydatki bieżące jednostek budżetowych 8 112 tys. zł.

Kontrola wydatków budżetu państwa o łącznej wartości 10 783,9 tys. zł wykazała prawidłowe ich wykonywanie. Wydatków tych dokonywano zgodnie z planem finansowym jednostki oraz z obowiązującymi przepisami. Badane wydatki służyły realizacji celów działań w budżecie zadaniowym. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych. Objęte kontrolą wydatki były prawidłowo ujęte w planie finansowym MUW na 2019 r. i były wykonywane w granicach tego planu. W jednym przypadku spośród 125 skontrolowanych wydatków płatność na kwotę 8 tys. zł została dokonana 13 dni po terminie płatności, jednakże wykonawca odstąpił od naliczenia odsetek z tytułu nieterminowej płatności. Kierownik Oddziału Planowania i Realizacji Wydatków Urzędu w Wydziale Administracji i Logistyki MUW wyjaśniła, że zapłaty dokonano następnego dnia po wpływie faktury do Wydziału Administracji i Logistyki. Pracownik Wydziału Skarbu, merytorycznie odpowiedzialna za ten wydatek, wskazała, że faktura podpięta się pod inny dokument, a z uwagi na okres urlopowy, zauważono to po upływie terminu płatności faktury. W przypadku pozostałych badanych dowodów przestrzegano terminów płatności. Główna Księgowa Urzędu wskazała, że w budżecie państwa obowiązują procedury w zakresie zasilania jednostek w środki budżetowe oraz wyjaśniła m.in., że niejednokrotnie zaplanowanie wydatków na konkretny dzień jest trudne, ponieważ zależy od terminu wpływu dokumentów źródłowych. Zakupy usług były związane z wykonywanymi przez MUW zadaniami. Nabyte materiały i urządzenia zostały przekazane do użytkowania, a zakupione wartości niematerialne i prawne były użytkowane. Na etapie planowania poszczególnych zadań dysponowano informacjami o wysokości środków koniecznych do realizacji inwestycji oraz jej późniejszego utrzymania. Pracownicy MUW dokonywali kontroli zakupionych środków trwałych, które następnie, poza jednym przypadkiem, prawidłowo ujmowano w ewidencji finansowo-księgowej. Wydatki dotyczące robót budowlanych w branży elektrycznej w budynku przy ul. Świętego Sebastiana 9 (152,1 tys. zł), pomimo zakończenia realizacji tego zadania, nie zostały przeniesione z konta 080 *Środki trwałe w budowie* na konto 011 *Środki trwałe*. Kierownik Oddziału Inwestycji i Remontów wyjaśnił, że podjęto już działania zmierzające do przygotowania niezbędnej dokumentacji w celu przekazania tej inwestycji na stan środków trwałych MUW, jednakże zadanie to oczekuje na realizację ponieważ pracownicy, którym przydzielono to zadanie, przebywają na opiece w związku

⁷⁹ Losowanie przeprowadzono metodą MUS (prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem) na populacji, przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego Pomocnik Kontrolera PK 5.7. Populację wydatków, z której losowana była próba stanowił zbiór 4563 dowodów/zapisów o łącznej wartości 25 555,1 tys. zł stanowiących pozapłacowe wydatki kontrolowanej jednostki, tj. z wyłączeniem wydatków w paragrafach 401-408, 411-414, 418, 420 i 444 oraz wydatków poniżej 500 zł.

⁸⁰ Skontrolowano 9,6% wydatków budżetu państwa oraz 68,7% wydatków budżetu środków europejskich.

z zagrożeniem epidemiologicznym COVID-19. Wypłata odszkodowań wynikających z wyroków sądowych, decyzji Komisji Regulacyjnej do spraw Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego następowało ze środków MUW w celu uniknięcia narastających odsetek i narażenia Skarbu Państwa na dodatkowe koszty. Odszkodowania ujmowano w księgach rachunkowych jako zobowiązanie, a po ich wypłacie MUW występował do Funduszu Reprywatyzacji o refundację uregulowanych należności. W celu uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów przeprowadzano postępowania o udzielenia zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego w oparciu o upzp, dokonywano rozeznania cen rynkowych, kierowano zapytania ofertowe do potencjalnych wykonawców oraz prowadzono negocjacje cenowe. We wszystkich skontrolowanych przypadkach do wydatkowania środków publicznych zastosowano prawidłowy tryb udzielania zamówień. Wydatki majątkowe przeznaczane były na właściwie przygotowane zadania (nie wystąpiły przypadki nieprzewidzianej zmiany zakresu zamówienia). Wydatki ponoszone były na zadania zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami. Pracownicy MUW dokonywali kontroli zakupionych środków trwałych, które następnie prawidłowo ujmowano w ewidencji finansowo-księgowej. Zakupione środki trwałe i wyposażenie zostały przekazane do użytkowania w zakładanym terminie, a dokumenty zakupu poddawane były kontroli merytorycznej obejmującej datę rozpoczęcia eksploatacji. Dokumenty źródłowe sprawdzane były pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Były zatwierdzane do zapłaty przez osobę do tego uprawnioną, prawidłowo ujmowane w księgach rachunkowych z zastosowaniem właściwej klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 605-646, 941-944, 1198-1324, 1382-1384)

W ramach badanej próby wydatków MUW, kontrolą objęto trzy postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na łączną kwotę (według zawartych umów) 2 212,8 tys. zł, dwa w trybie przetargu nieograniczonego oraz jedno bez stosowania upzp w związku z art. 4 pkt 8 upzp. Postępowania te dotyczyły: dostawy i wdrożenia aktualizacji systemu ochrony antywirusowej oraz systemu bramy sieciowej z funkcją ochrony kryptograficznej łącz sieciowych wewnętrznych (1 870,8 tys. zł)⁸¹, dostawy czytników linii papilarnych i czytników dokumentów (193,1 tys. zł)⁸² oraz opracowania dokumentacji projektowej dla zadania pn. *Przebudowa wraz z aranżacją wewnątrz dla pomieszczeń zlokalizowanych w części piwnic, na parterze, I, II, VIII i IX piętrze budynku przy ul. Przy Rondzie 6 w Krakowie* (148,8 tys. zł)⁸³. Na realizację umów podpisanych po przeprowadzeniu ww. postępowań w 2019 r. wydatkowano łącznie 2 212,8 tys. zł. W 2019 r. w MUW udzielano zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego. W 2019 r. nie stosowano trybów udzielenia zamówienia wymienionych w art. 10 ust. 2 upzp⁸⁴. Poza przetargami nieograniczonymi, zamówienia były udzielane na podstawie zawartych przez Wojewodę Małopolskiego umów ramowych, a w przypadku zamówień na usługi społeczne na zasadach określonych w wewnętrznych procedurach. W wyniku analizy dokumentacji dotyczącej objętych kontrolą zamówień stwierdzono, że zostały one przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w upzp, w tym rzetelnie prowadzono dokumentację zrealizowanych postępowań. Badaniem pod kątem prawidłowości wyłączenia zastosowania podstawowych trybów wyboru wykonawcy wskazanych w upzp objęto wydatki na sumę 4 879,5 tys. zł. Nieprawidłowości nie stwierdzono. Pozostałe objęte kontrolą wydatki na sumę

⁸¹ Postępowanie nr WL-IV.272.32.2019.

⁸² Postępowanie nr WL-IV.272.33.2019.

⁸³ Postępowanie nr WL-XVI.2500.11.2019.

⁸⁴ Negocjacje z ogłoszeniem, dialog konkurencyjny, negocjacje bez ogłoszenia, zamówienie z wolnej ręki, zapytanie o cenę, partnerstwo innowacyjne oraz licytacja elektroniczna.

6 608,8 tys. zł były poprzedzone przeprowadzeniem postępowań w trybie przetargu nieograniczonego (w tym umowy ramowej) lub były zamówieniami na usługi społeczne.

(akta kontroli str. 674-817, 1198-1324)

Wojewoda Małopolski, realizując obowiązek nadzoru i kontroli nad podległymi jednostkami wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ufp, podejmował działania polegające w szczególności na przeprowadzaniu okresowych analiz wykonania dochodów oraz wydatków⁸⁵, kierowania do podległych jednostek oraz do jst wykorzystujących dotacje z budżetu państwa wytycznych w celu zapewnienia prawidłowej realizacji budżetu, przeprowadzaniu zadań audytowych oraz kontroli realizacji wydatków. Ponadto dokonywano bieżącej analizy w zakresie wniosków o dokonanie zmian w budżecie Wojewody w trybie art. 171 ufp⁸⁶ oraz decyzji wewnętrznych jednostek budżetowych podejmowanych w oparciu o upoważnienie Wojewody Małopolskiego. Prowadzono również bieżący nadzór w zakresie przekazywania przez podległe i nadzorowane jednostki informacji dotyczących realizowanych zadań budżetowych. W szczególności w październiku 2019 r. skierowano do wójtów i burmistrzów pismo przypominające o zasadach rozliczenia dotacji otrzymanej w 2019 r. w ramach zwrotu części wydatków wykonywanych w ramach Funduszu Sołeckiego⁸⁷. W MUW funkcjonowały wewnętrzne procedury kontroli sprawozdań z wykonania budżetu Wojewody Małopolskiego. Obowiązek nadzoru i kontroli Wojewoda realizował poprzez prowadzenie kontroli, w tym w szczególności w zakresie wydatkowania środków publicznych oraz wykorzystania dotacji udzielonych z budżetu państwa.

(akta kontroli str. 563-604)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W dwóch tytułach dotacji (13,3%), z 15 badanych, wystąpiły przypadki przekazywania środków ze zwłoką wynoszącą od trzech do 81 dni. Opóźnienia wystąpiły w następujących przypadkach:

- 1) środki dotacji celowej w ramach programu *Aktywna tablica* w wysokości 7,5 tys. zł zostały przekazane osobie fizycznej prowadzącej szkołę podstawową 19 września 2019 r., tj. 81 dni po terminie upływającym 30 czerwca 2019 r. Zgodnie z § 13 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie *szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych „Aktywna*

⁸⁵ Efektem tego było dokonanie blokad wydatków w budżecie Wojewody w łącznej kwocie 35 082 tys. zł i poinformowanie o tym Ministra Finansów, dzięki czemu środki budżetowe mogły zostać wykorzystane na inne cele. Minister Finansów w trybie art. 177 ust. 6 ufp zmniejszył plan wydatków w części 85/12 o kwotę 33 590 tys. zł z zablokowanych wydatków. Ponadto stwierdzone oszczędności w wysokości 86 tys. zł zostały, w trybie art. 164 ufp, wykorzystane do sfinansowania zobowiązań Skarbu Państwa.

⁸⁶ W wyniku prowadzonych analiz, wniosków o dokonanie zmian w budżecie Wojewody w trybie art. 171 ufp, przedłożony przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Krakowie z 31 grudnia 2019 r. nie został zrealizowany. W związku z wynikającą z wniosku informacją o braku zabezpieczenia wydatków na wynagrodzenia dla pracowników jednostki, Wojewoda Małopolski zwrócił się do Małopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wyjaśnienie przyczyn zaistniałej sytuacji. W konsekwencji stwierdzenia przekroczenia planowanych wydatków na wynagrodzenia oraz niektórych wydatków rzeczowych, stwierdzone w sprawozdaniu Rb-28, przygotowano było zawiadomienie do Rzecznika dyscypliny finansów publicznych na podstawie art. 93 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

⁸⁷ W wyniku rozliczenia wykorzystania ww. dotacji, skierowano do 10 gmin wystąpienia o zwrot części dotacji. W przypadku ośmiu gmin, w których środki funduszu sołeckiego zostały przeznaczone na drogi będące we władaniu gminy na podstawie samoistnego posiadania wystosowano pismo z prośbą o informację dot. uregulowania stanu prawnego wykazanych w rozliczeniu działek/dróg. W przypadku nieuregulowania stanu prawnego działek/dróg w określonym terminie, dotacje zostaną uznane za nieprawidłowo wykorzystaną z obowiązkiem zwrotu wraz z odsetkami.

*tablica*⁸⁸ środki powinny być przekazane w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy (umowę zawarto 27 czerwca 2019 r.) jednak nie później niż do dnia 30 czerwca 2019 r. Dyrektor Wydziału Organizacji i Kontroli MUW wyjaśniła, że w dyspozycjach przelewu omyłkowo wskazano numer konta bankowego spółki, która również była beneficjentem programu z 2019 r., zamiast numeru konta osoby fizycznej prowadzącej szkołę. Przez dwa miesiące żadna ze stron nie zasygnalizowała ani braku otrzymania środków, ani otrzymania zbyt dużej kwoty. We wrześniu 2019 r. osoba fizyczna prowadząca szkołę zwróciła się do MUW z telefonicznym zapytaniem o termin przekazania środków. Po ujawnieniu pomyłki niezwłocznie zostały podjęte czynności mające na celu jej wyjaśnienie i przekazanie środków właściwemu beneficjentowi⁸⁹. Środki dotacji zostały przekazane do właściwego beneficjenta, a opóźnienie w ich przekazaniu nie wpłynęło negatywnie na możliwość realizacji zadania i wydatkowania środków w terminie wskazanym w umowie, tj. do dnia 31 grudnia 2019 r. Dodatkowo, po ujawnieniu zdarzenia podjęte zostały dodatkowe działania kontrolne, mające na celu zapobieżenie w przyszłości takim przypadkom, w szczególności w przypadku podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

(akta kontroli str. 995-1000, 1023-1025, 1037-1040)

- 2) środki dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ratownictwa medycznego, w ramach porozumienia zawartego 31 marca 2017 r. pomiędzy Wojewodą Małopolskim a Małopolskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia (MOW NFZ)⁹⁰ za marzec 2019 r. w wysokości 14 536,8 tys. zł zostały przekazane na rachunek MOW NFZ 11 kwietnia 2019 r., tj. 10 dni po terminie. Zgodnie z § 8b tego porozumienia, dodanym aneksem nr 14⁹¹ z 18 października 2018 r., dotacja celowa za marzec winna być przekazana do ostatniego dnia miesiąca, którego płatność dotyczy, z tym że 31 marca 2019 r. wypadał w niedzielę, w związku z czym termin upływał następnego dnia roboczego;
- 3) środki dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ratownictwa medycznego, w ramach porozumienia zawartego 12 lutego 2019 r. pomiędzy Wojewodą Małopolskim a MOW NFZ⁹² za grudzień 2019 r. w wysokości 14 475,1 tys. zł zostały przekazane na rachunek MOW NFZ 23 grudnia 2019 r., tj. 3 dni po terminie upływającym 20 grudnia 2019 r. Zgodnie z § 8 niniejszego porozumienia dotacja celowa za grudzień winna być przekazana do 20 grudnia 2019 r.

Dyrektor Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego MUW wyjaśnił, że w zakresie przekazywania środków z dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ratownictwa medycznego w ramach zawartych porozumień pomiędzy Wojewodą Małopolskim a MOW NFZ kierował się założeniami dotyczącymi racjonalnego gospodarowania środkami budżetowymi, z tym że przekazania dotacji za marzec 2019 roku dokonano w terminie 11 kwietnia 2019 r. przy uwzględnieniu terminu finansowego zakończenia realizacji zadania, tj. 24 kwietnia 2019 r. określonego aneksem nr 14 z 18 października 2019 roku oraz obowiązujących przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej⁹³. Wskazał, że

⁸⁸ Dz. U. poz. 1401

⁸⁹ 18 września 2019 r. spółka, której omyłkowo przekazano środki dotacji zwróciła je na konto MUW.

⁹⁰ Porozumienie z 31 marca 2017 r. powierzające Dyrektorowi MOW NFZ przez Wojewodę Małopolskiego wykonywania określonych zadań (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego poz. 2885).

⁹¹ Aneks nr 14 z 18 października 2018 r. do porozumienia z 31 marca 2017 r. (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego poz. 7408).

⁹² Porozumienie z 12 lutego 2019 r. powierzające Dyrektorowi MOW NFZ przez Wojewodę Małopolskiego wykonywania określonych zadań (Dz. Urz. Województwa Małopolskiego poz. 1327).

⁹³ Dz.U z 2020 poz. 320, ze zm.

opóźnienie w przekazaniu środków nie zakłóciło finansowania zadań ratownictwa medycznego, natomiast zapewniło utrzymanie odpowiedniego poziomu środków i bieżące regulowanie należności przez MOW NFZ. W odniesieniu do środków przekazanych w grudniu 2019 r. Dyrektor Wydziału wskazał, że zaplanowano przekazanie dotacji dla MOW NFZ w dwóch transzach, tj. za listopad i grudzień. Wyjaśnił, że w celu niedopuszczenia do niepotrzebnego skumulowania środków na koncie MOW NFZ i nieuzasadnionego wyprzedzania terminów płatności, dotację należną za grudzień przekazano w pierwszym kolejnym dniu roboczym po terminie wyznaczonym w § 8 porozumienia z 12 lutego 2019 r.

(akta kontroli str. 1128-1131, 1333-1334, 1382-1384, 1425-1430)

NIK nie neguje faktu, że powstałe w przekazywaniu środków dotacji celowej na realizację zadań z zakresu ratownictwa medycznego opóźnienia nie zakłóciły finansowania zadań ratownictwa medycznego. Zwraca jednak uwagę, że środki te, w dwóch przypadkach z 12 (16,7%), były przekazywane po upływie terminów wynikających z zawartych porozumień.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Plan wydatków budżetu środków europejskich na 2019 r. w części 85/12 ustalono w kwocie 1 636 tys. zł, a następnie w trakcie roku zwiększono o 9 893,6 tys. zł ze środków rezerwy celowej poz. 98 *Finansowanie programów z budżetu środków europejskich*. Plan po zmianach wyniósł 11 529,6 tys. zł i obejmował wydatki na realizację siedmiu zadań inwestycyjnych, z tego:

- 4 288,9 tys. zł na realizację przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Krakowie (KWSP) projektu pn. *Usprawnienie ratownictwa na drogach – etap IV*, współfinansowanego w ramach POIiŚ 2014-2020,
- 3 648,5 tys. zł na realizację przez KWSP projektu pn. *Na straży danych – cyfryzacja procesów realizowanych w jednostkach PSP woj. małopolskiego wraz z budową systemu bezpieczeństwa danych* w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM),
- 1 422 tys. zł na realizację przez MUW projektu pn. *Poprawa efektywności energetycznej w budynkach MUW poprzez wdrożenie inteligentnego zarządzania energią z wykorzystaniem OZE* w ramach POIiŚ 2014-2020.
- 1 042 tys. zł na realizację przez KWSP projektu pn. *Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I* w ramach POIiŚ 2014-2020,
- 575,2 tys. zł na realizację przez MUW projektu pn. *Zakup środków kontroli w postaci czterech samochodów terenowych z nadwoziem typu pickup z napędem 4x4 dla potrzeb Państwowej Straży Rybackiej w Krakowie* w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020 (PORiM),
- 449,8 tys. zł na realizację przez MUW projektu pn. *Rozbudowa systemu udostępniania a e-usług publicznych w administracji publicznej w Małopolsce – etap II* w ramach RPO WM,
- 70 tys. zł na realizację przez MUW projektu pn. *Zakup specjalistycznych zestawów środków kontroli i egzekwowania w postaci czterech sztuk aluminiowych łodzi motorowych z silnikami przyczepnymi wraz z przyczepami podłodziowymi dla potrzeb Państwowej Straży Rybackiej* w ramach PORiM.

Wojewoda Małopolski zarządzeniami z 18 i 23 października 2019 r. dokonał blokady 100% planowanych wydatków na dwa zadania (łącznie 1 492 tys. zł), tj. na zakup łodzi motorowych wraz z przyczepami podłodziowymi dla potrzeb Państwowej Straży Rybackiej w związku z odmową przyznania pomocy finansowej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z powodu wyczerpania się limitu

finansowego⁹⁴ oraz na zadanie związane z poprawą efektywności energetycznej w budynkach MUW, w przypadku którego wniosek o dofinansowanie został negatywnie rozpatrzony na etapie oceny merytorycznej⁹⁵, co uniemożliwiało wydatkowanie środków w 2019 r.

(akta kontroli str. 652-658)

W 2019 r. z budżetu środków europejskich w części 85/12 wydatkowano łącznie 10 004,5 tys. zł (86,8% planu po zmianach), z tego 5 330,9 tys. zł na dwa projekty realizowane w ramach POIiS przez KWSP, 4 098,3 tys. zł na dwa projekty realizowane w ramach RPO WM oraz 575,2 tys. zł na projekt w ramach PORiM.

Wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane przez MUW na rozbudowę systemu udostępniania e-usług publicznych w wysokości 449,8 tys. zł zostały wykonane na poziomie 93,2% planu po zmianach⁹⁶, natomiast na zakup czterech samochodów terenowych dla potrzeb Państwowej Straży Rybackiej plan został wykonany w 100%.

(akta kontroli str. 652-658, 825, 866, 1375-1381)

Spośród zadań, które były finansowane ze środków z budżetu Unii Europejskiej, w MUW wydatkowano środki na realizację projektu dotyczącego rozbudowy systemu udostępniania e-usług publicznych. Był to drugi etap projektu wpisującego się w proces cyfryzacji administracji rządowej⁹⁷. Wydatkowano również 575,2 tys. zł na zakup środków transportu dla Państwowej Straży Rybackiej. Szczegółową kontrolą objęto wydatki w łącznej wysokości 704,3 tys. zł⁹⁸ poniesione w 2019 r. (7% wszystkich wydatków z budżetu środków europejskich i 68,7% takich wydatków

⁹⁴ W październiku 2019 r. wniosek o dofinansowanie projektu był w trakcie oceny w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, która wezwała Państwową Straż Rybacką do jego uzupełnienia i złożenia wyjaśnień.

⁹⁵ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej 9 lipca 2019 r. poinformował o negatywnej ocenie wniosku o dofinansowanie projektu pn. *Zwiększenie efektywności energetycznej w budynkach Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie poprzez wdrożenie głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej* w ramach poddziałania 1.3.1 *Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej* w ramach Osi Priorytetowej I *Zmniejszenie emisyjności gospodarki* POIiS 2014-2020. Zadanie inwestycyjne, z uwagi na nieuzyskanie ww. dofinansowania, które stanowiło główne źródło jego finansowania (15 034,5 tys. zł) zakończono i rozliczono 18 września 2019 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa (Dz. U. Nr 238, poz. 1579). Poniesione na ten cel wydatki w łącznej wysokości 3 361,2 tys. zł (od lipca 2016 r. do lipca 2019 r.) zostały sfinansowane ze środków budżetu państwa.

⁹⁶ Niewykorzystanie w pełni środków (33,1 tys. zł) dotyczyło wydatków rzeczowych przeznaczonych na koszty pośrednie w ramach Projektu i wynikało z przedłużającej się procedury o udzielenie zamówienia publicznego, prowadzonego przez Centrum Obsługi Administracji Rządowej na dostawę komputerów stacjonarnych i monitorów, komputerów przenośnych i tabletów na potrzeby jednostek administracji państwowej. Centrum Obsługi Administracji Rządowej poinformowało MUW, że 10 września 2019 r. zostały opublikowane wyniki w postępowaniu centralnym prowadzonym w celu zawarcia umowy ramowej, oraz że 20 września 2019 r. upływa termin na wniesienie środków ochrony prawnej przez wykonawców. Umowy ramowe zostały zawarte dopiero 5 listopada 2019 r. po czym MUW przystąpił do procedury. Termin ten jednak okazał się zbyt późny, aby zrealizować zamówienie w tym samym roku budżetowym. W zestawieniu ofert złożonych w ramach zamówienia na sprzęt stanowiskowy i urządzenia biurowe, zgodnie z procedurą wynikającą z postępowania centralnego i zawartych umów ramowych, pomimo dwukrotnego ogłoszenia zapytania i dokonania podziału na części (łącznie z możliwością wskazania pojedynczego asortymentu), nie udało się pozyskać ofert na planowany do zakupu asortyment, co skutkowało brakiem możliwości zrealizowania w 2019 r. zamówienia i wydatkowania środków na zakup planowanych ośmiu laptopów.

⁹⁷ Projekt EZD RP to fuzja dotychczasowego przedsięwzięcia Wojewody Podlaskiego, który na bazie bezpłatnie udostępnionego systemu EZD PUW stworzył sieć współpracujących ze sobą urzędów rządowych, samorządowych oraz uczelni wyższych z działaniami centralnego ośrodka informatyki udostępniającego system e-DOK. Połączenie potencjału tych przedsięwzięć dokonywane jest pod auspicjami Ministra Cyfryzacji, a celem tego projektu jest stworzenie jednolitego systemu EZD RP stanowiącego narzędzie IT wspierające podstawy funkcjonowania polskiej administracji publicznej. Projekt *EZD RP elektroniczne zarządzanie dokumentacją w administracji publicznej* został wpisany na listę projektów o strategicznym znaczeniu dla celów II osi priorytetowej *Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* oraz informatyzacji państwa.

⁹⁸ 129,2 tys. zł w ramach projektu dotyczącego rozbudowy elektronicznych usług publicznych, oraz 575,2 tys. zł na zakup pojazdów dla PSR.

zrealizowanych przez dysponenta trzeciego stopnia). Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo, do ich wysokości określonej w planie finansowym. Zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem na realizację zadania określonego w porozumieniu o dofinansowaniu. Wydatki te były niezbędne dla realizacji dofinansowanego projektu, zgodnie z kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień porozumienia i wniosku o dofinansowanie oraz z zatwierdzonym budżetem. Zostały one faktycznie poniesione w okresie ich kwalifikowalności. Wydatki zostały prawidłowo udokumentowane i ujęte w księgach rachunkowych MUW. Zawarcie umów na realizowanie zadań poprzedzone było, w obu przypadkach, postępowaniami o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego⁹⁹. W 2019 r. pięć zleceń płatności na kwotę łączną 704,3 tys. zł przekazano do Banku Gospodarstwa Krajowego we właściwych terminach i kwotach.

(akta kontroli str. 652-655, 934-938, 1198-1324)

Zgodnie z aneksem nr 4 z 4 października 2019 r. do porozumienia o dofinansowanie projektu rozbudowy systemu udostępniania e-usług publicznych wartości docelowe wskaźników produktu¹⁰⁰ mają być osiągnięte w 2020 r., a wskaźników rezultatu¹⁰¹ w 2021 r. Całkowite dofinansowanie projektu dotyczącego rozbudowy systemu udostępniania e-usług publicznych przyznane w porozumieniu wyniosło 16 144,1 tys. zł, a do 31 grudnia 2019 r.¹⁰² rozliczone płatności budżetu środków europejskich wyniosły 15 035,2 tys. zł (93,1%), tak więc poziom zaawansowania realizacji zadania gwarantuje osiągnięcie celu w założonym terminie. W przypadku zakupu pojazdów dla potrzeb PSR osiągnięto mierniki rzeczowe określone w umowie o dofinansowanie¹⁰³ (nie określono wskaźników realizacji celu).

(akta kontroli str. 652-655, 934-940, 1382-1384)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

W planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Małopolskiego na 2019 r. dysponent części budżetowej 85/12 zaplanował wydatki w układzie zadaniowym w ramach 17 funkcji państwa. Analizie poddano monitorowanie przez dysponenta części 85/12 realizacji planów finansowych w układzie zadaniowym, w tym jednostek podległych i nadzorowanych, na przykładzie pięciu przedstawionych poniżej zadań, w tym 16 podzadań, na realizację których wydatkowano w 2019 r. łącznie 4 647 855,5 tys. zł. Dysponowano wiarygodnymi danymi dla ustalenia i monitorowania wartości przyjętych mierników działań, w szczególności w zakresie zadań z obszaru wspierania rodziny dane gromadzono w *Centralnej Aplikacji Statystycznej*, a w zakresie systemu ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrony ludności w *Systemie Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej*

⁹⁹ Znak: WL-IV.272.19.2019 i WL-IV.272.30.2019.

¹⁰⁰ W tym liczba rozbudowanych lub zmodernizowanych systemów teleinformatycznych, liczba usług publicznych udostępnianych on-line.

¹⁰¹ Liczba osób objętych systemem zarządzania opartym na technologiach teleinformatycznych oraz liczba osób korzystających z usług on-line.

¹⁰² Zgodnie z zawartym Porozumieniem oraz wytycznymi IZ końcowe poświadczenie wydatków, które co do zasady powinno wynosić 10 % łącznej kwoty dofinansowania następuje po poświadczeniu przez IZ ostatniego wniosku o płatność. W związku z ujęciem we wniosku o płatność za okres do 31 sierpnia 2018 roku wydatków w wysokości 20 424,7 tys. zł (w tym budżet środków europejskich 15 318,5 tys. zł) stanowiących 94,9% wartości projektu oraz dofinansowania do momentu złożenia wniosku o płatność końcową przesyłane wnioski mają charakter wyłącznie sprawozdawczy.

¹⁰³ Liczba zakupionych pojazdów.

oraz *Rejestrze Jednostek Współpracujących z Systemem Państwowego Ratownictwa Medycznego*.

W ramach zadania 2.3. *Systemy ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności* zaplanowano realizację trzech podzadań obejmujących łącznie sześć mierników. Wydatki na to zadanie wyniosły 229 438,1 tys. zł (100% planu po zmianach i 102% wykonania z 2018 r.). Osiągnięto zaplanowane wartości trzech mierników obejmujących: średni czas dojazdu jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na miejsce zdarzenia (9 minut 43 sekundy wobec planowanych 10 minut), stosunek liczby obiektów skontrolowanych do ogólnej liczby obiektów wymagających skontrolovania (51,6% wobec planowanych 51,4%) oraz stosunek liczby przeprowadzonych treningów systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania do liczby treningów zaplanowanych na poziomie (48/42 wobec planowanych 42/42). Wyższe od planowanego wykonanie miernika obejmującego stosunek liczby osób przeszkolonych z zakresu obrony cywilnej do liczby osób podlegających przeszkoleniu (417/235 wobec planowanego 235/235) wynikało z przeprowadzenia dodatkowych treningów z zakresu wymiany informacji o zagrożeniach skażeniami, nieplanowanego międzynarodowego szkolenia oraz szkoleń obrony cywilnej¹⁰⁴. Na poziomie niższym od planowanego wykonano dwa mierniki obejmujące: liczbę ratowników wodnych przypadających na kąpielisko i miejsce wyznaczone do kąpeli (81 ratowników na jedno miejsce wobec planowanych 89 ratowników na jedno miejsce), którego wartość była określana na podstawie aktualizowanego na bieżąco rejestru jednostek i uwzględniała liczbę ratowników wodnych w podmiotach ratownictwa wodnego mających siedzibę na terenie województwa, i na którego wartość wojewoda nie miał wpływu, gdyż nie ma funkcji nadzorczych w stosunku do podmiotów ratownictwa wodnego oraz wskaźnik wykrywalności zagrożeń (0,72 na jedną kontrolę wobec planowanego 0,86), co było z kolei związane ze stwierdzoną przez KWPSPP poprawą bezpieczeństwa w kontrolowanych obiektach budowlanych;

W ramach zadania 3.1 *Oświata i wychowanie* zaplanowano realizację siedmiu podzadań obejmujących łącznie 12 mierników. Wydatki na to zadanie wyniosły łącznie 216 932,8 tys. zł (98% planu po zmianach i 103% wykonania z 2018 r.). Osiągnięto zaplanowane wartości sześciu mierników obejmujących: stosunek liczby szkół i placówek ocenionych pozytywnie do liczby szkół i placówek poddanych kontroli lub ewaluacji (39,14% wobec planowanych 35%), stosunek łącznej liczby przeprowadzonych kontroli i ewaluacji do liczby szkół i placówek nadzorowanych (1290/4850 wobec zaplanowanych 1200/4850), stosunek liczby uczniów biorących udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych do ogólnej liczby uczniów (50,43% wobec planowanych 50,44%), liczbę uczniów biorących udział w różnych formach wypoczynku (2798 uczniów wobec planowanych 2800), stosunek liczby skontrolowanych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży do ich ogólnej liczby (15,34% wobec planowanych 13,32%), odsetek dzieci w wieku 3-5 lat korzystających z edukacji przedszkolnej (94,08% wobec planowanych 91,31%). Znacznie przekroczono wykonanie miernika obejmującego stosunek liczby nauczycieli korzystających z różnych form doskonalenia i dokształcania zawodowego do ogólnej liczby nauczycieli¹⁰⁵, co wynikało z tego, że był to pierwszy rok obowiązywania nowych przepisów¹⁰⁶ i trudno było oszacować w jakim stopniu zadanie będzie zrealizowane. Na poziomie nieznacznie niższym od planowanego

¹⁰⁴Współfinansowane przez Szefa Obrony Cywilnej Kraju oraz Starostwo Powiatowe w Nowym Sączu, Miasto i Gminę Uzdrawiskową Muszyna i Urząd Miejski w Krynicy-Zdroju. Koszty MUW wyniosły 5,5 tys. zł.

¹⁰⁵Tj. 8,58% i 5 625 spośród 65 505 nauczycieli wobec planowanych 3,08% i 2000 spośród 64 868 nauczycieli.

¹⁰⁶Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 maja 2019 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli (Dz. U. z 2019 r., poz. 1045).

wykonano dwa mierniki obejmujące: stosunek liczby osób, które uzyskały pozytywny wynik z egzaminu maturalnego lub zawodowego do ogólnej liczby osób przystępujących do tych egzaminów (84,39% wobec planowanych 86%) oraz liczbę uczniów i słuchaczy, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe w formach szkolnych i pozaszkolnych (14 281 wobec planowanych 14 500). Miernik określający stosunek liczby nauczycieli, którzy uzyskali awans zawodowy w danym roku, do liczby nauczycieli ogółem wykonano na poziomie 1,77% wobec planowanych 2,15%, co było zależne głównie od liczby złożonych wniosków o awans. Niższe wykonanie miernika określonego jako stosunek liczby uczniów objętych pomocą do ogólnej liczby uczniów w województwie (5,74% wobec planowanych 6,86%) wynikało ze zmiany w rządowym programie *Wyprawka szkolna*, w wyniku której zmniejszyła się liczba uczniów objętych programem¹⁰⁷, a także z podwyższenia standardu życiowego rodzin wielodzietnych i najuboższych, które korzystają z form pomocy materialnej dla uczniów, ze względu na otrzymywane świadczenie wychowawcze. Z kolei zaplanowany miernik w postaci uzyskania powierzchni użytkowej pomieszczeń w wyniku realizowanych inwestycji oświatowych, tj. 1151,3 m² w gminie Krzeszowice i 1692,2 m² w gminie Dobczyce, zrealizowano jedynie w zakresie gminy Krzeszowice, chociaż w 2019 r. poniesiono wydatki na obydwie zadania¹⁰⁸. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu MUW wskazała, że zgodnie z umową gmina Dobczyce przedstawi wykonanie ww. miernika w rozliczeniu inwestycji, tj. po zakończeniu i przekazaniu inwestycji do użytkowania ciągu 60 dni od dnia, w którym będzie uregulowana ostatnia płatność związana z jej finansowaniem. Zakończenie finansowe inwestycji miało nastąpić do 14 sierpnia 2020 r., a oddanie inwestycji do użytkowania do 15 lipca 2020 r. Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu MUW wyjaśniła też, że *w przypadku inwestycji realizowanych przez kilka lat, gdy z budżetu państwa jej dofinansowanie nie następuje wyłącznie lub również w ostatnim roku realizacji, nie ma procedur określających wprowadzenie miernika do budżetu zadaniowego. Pojawia się bowiem problem, że albo będzie wprowadzony sam miernik bez wykonania wydatków (jak w opisanej powyżej sytuacji wydatki dotyczą roku 2019, a zakończenie realizacji inwestycji nastąpi w 2020 r. i w tym roku zostanie osiągnięty efekt rzeczowy i założona wartość miernika), albo będą wydatki bez wprowadzonej wartości miernika (brak wartości planowej i zrealizowanej miernika).*

W ramach zadania 12.1 *System ochrony środowiska i informacji o środowisku* zaplanowano realizację trzech podzadań obejmujących trzy mierniki. Wydatki na to zadanie wyniosły 12 595 tys. zł (100% planu po zmianach i 82% wykonania z 2018 r.). W całości zrealizowano mierniki obejmujące stosunek liczby sporządzonych programów/aktualizacji programów ochrony środowiska przed hałasem do ilości map akustycznych przedłożonych przez zarządzających drogami/liniami kolejowymi (1/1). Wykonanie miernika obejmującego liczbę skontrolowanych podmiotów przestrzegających przepisy i warunki korzystania ze środowiska do ogólnej liczby skontrolowanych podmiotów w % (w szt./szt.) wyniosło 62% wobec planowanych 62% jednak przy mniejszej liczbie wykonanych kontroli

¹⁰⁷W poprzednich latach programem objęci byli uczniowie klasy III szkoły podstawowej, zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowej szkole I stopnia, klasy I i II branżowej szkoły I stopnia, liceów ogólnokształcących i techników, a w 2019 r. uczniów branżowych szkół I stopnia, liceów ogólnokształcących i techników.

¹⁰⁸Zadania realizowane z udziałem środków pochodzących z rezerwy ogólnej budżetu państwa. Na rozbudowę zespołu placówek oświatowych w Woli Filipowskiej (gmina Krzeszowice) plan po zmianach przewidywał wydatkowanie 2 554,6 tys. zł, a na budowę szkoły podstawowej w Dziekanowicach (gmina Dobczyce) 3 500 tys. zł. Faktyczne wykonanie, zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28, wyniosło 100% planu po zmianach.

(1254/2039 wobec planowanych 1600/2600), co było wynikiem zmiany przepisów¹⁰⁹ i przekierowaniem wyników pomiarów promieniowania elektromagnetycznego z inspektoratów wojewódzkich do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Wykonanie miernika obejmującego liczbę osób uzyskujących uprawnienia w gospodarowaniu odpadami do liczby osób przystępujących do egzaminu wyniosło 2/2 wobec planowanych 4/4 (egzamin przeprowadza się raz na kwartał, o ile został złożony co najmniej jeden wniosek o jego przeprowadzenie).

W ramach zadania 12.3 *Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu* zaplanowano realizację jednego podzadania. Wydatki na to zadanie wyniosły 613,9 tys. zł (100% planu po zmianach i 91% wykonania z 2018 r.). Miernik jego wykonania zakładał zakwalifikowanie trzech stref do programów ochrony powietrza w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza i został zrealizowany w całości.

W ramach zadania 13.4 *Wspieranie rodziny* zaplanowano realizację dwóch podzadań obejmujących dwa mierniki. Wydatki na to zadanie wyniosły 4 188 275,6 tys. zł (100% planu po zmianach i 129% wykonania z 2018 r.). Miernik obejmujący liczbę osób korzystających ze świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego i zasiłków dla opiekunów zrealizowano na poziomie 302 804 osób wobec planowanych 323 025 osób. Niższe od zaplanowanego wykonanie miernika wynikało przede wszystkim ze zwiększenia się grupy osób, która otrzymuje wsparcie z kilku tytułów, oraz znacznej liczby decyzji odmownych w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania świadczeń, utratą uprawnień do świadczeń rodzinnych w trakcie okresu zasiłkowego¹¹⁰, a także wygaśnięciem prawa do świadczenia w związku ze zgonem osób uprawnionych. Miernik obejmujący stosunek liczby dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej do liczby dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej ogółem na wyniósł 72% (2855/3944 dzieci) wobec planowanych 71% (3182/4473 dzieci).

Podzadaniom wprowadzonym do planu wydatków w trakcie roku budżetowego przypisywano jednocześnie mierniki ich wykonania, a pierwotnie planowanych wartości mierników nie zmieniano w trakcie roku.

Wojewoda Małopolski nie został zobowiązany i nie sporządził w odniesieniu do 2019 r. planu działalności, o którym mowa w art. 70 ust. 4 ufp.

(akta kontroli str. 407-420, 567-603, 1132-1169, 1382-1384, 1431-1442)

W ramach zadań objętych badaniem, na które w 2019 r. przeznaczono dotacje celowe, osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

- 182 gminy otrzymały dotacje na realizację zadań zleconych z zakresu spraw obywatelskich, które były przeznaczone na utrzymanie stanowisk pracy (etatów), na których zatrudnieni pracownicy zrealizowali: 1 305 237 spraw pozostających we właściwości urzędów stanu cywilnego, 550 606 spraw z zakresu ewidencji ludności, 339 863 sprawy z zakresu dowodów osobistych oraz 136 943 sprawy z zakresu udostępniania danych. Ponadto małopolskie urzędy stanu cywilnego dokonały oprawy 2 562 ksiąg stanu cywilnego, a 406 ksiąg poddały renowacji;
- w ramach dotacji na zapewnienie funkcjonowania powiatowych komend Państwowych Straży Pożarnej przekazano środki finansowe dla 16 powiatów oraz trzech miast na prawach powiatu. Jednostki straży pożarnej na obszarze

¹⁰⁹Od 1 stycznia 2019 r. okresowe badania pól elektromagnetycznych przeprowadza Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, a nie wojewódzkie inspektoraty jak było wcześniej (art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Dz. U. z 2018 r. poz. 799, ze zm.).

¹¹⁰Wynikającą z nabycia dochodu przez świadczeniobiorców (m.in. z tytułu podjęcia zatrudnienia, rozpoczęcia działalności gospodarczej po roku bazowym), a także w związku ze zmianą miejsca zamieszkania świadczeniobiorców.

województwa małopolskiego w 2019 r. uczestniczyły w 45 945 zdarzeniach, w tym 1326 (2,9%) sklasyfikowanych jako zdarzenia bardzo duże, duże i średnie (511 pożary i 815 miejscowe zagrożenia);

- w ramach dotacji na zadania z zakresu ratownictwa medycznego sfinansowano zadania zespołów ratownictwa medycznego w województwie małopolskim zgodnie z art. 49 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym¹¹¹. W 2019 r. stosunek liczby zespołów ratownictwa medycznego do liczby mieszkańców województwa wyniósł 135/3 400 577, średniomiesięczna liczba etatów w okresie styczeń-marzec wyniosła 1425,25 etatu, a w okresie kwiecień-grudzień – 1672,18 etatu;
- sfinansowano ustawowe uprawnienia do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego w regularnych przewozach osób, wykonywanych przez uprawnionych przewoźników autobusowych, wynikających z przepisów ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego¹¹². W 2019 r. sfinansowano ulgi udzielone do 1 338 tys. szt. sprzedanych biletów jednorazowych i 545 tys. szt. biletów miesięcznych (średnia miesięczna liczba przejazdów objętych refundacją wyniosła 1 928,9 tys. przejazdów);
- zwrócono producentom rolnym podatek akcyzowy zawarty w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej dzięki czemu obniżono koszty produkcji rolnej prowadzonej na 319 234,5 ha (wartość obniżenia kosztów produkcji wyniosła 97 zł na 1 ha);
- wyremontowano lub odbudowano 11,5 km dróg, siedem mostów, sześć przepustów oraz ustabilizowano pięć osuwisk i wykonano 19 dokumentacji w ramach usuwania skutków klęsk żywiołowych oraz w ramach usuwania skutków ruchów osuwiskowych ziemi (wydatki majątkowe);
- w ramach dotacji na zadania z zakresu pomocy społecznej wypłacono 146 908 zasiłków okresowych dla 45 091 osób, 134 463 zasiłki stałe dla 13 436 osób oraz 117 574 składek na ubezpieczenie zdrowotne dla 11 729 osób;
- w ramach dotacji na zadania z zakresu świadczenia wychowawczego wypłacono dla 586 098 dzieci świadczenie wychowawcze, dla 2 569 dzieci dodatki wychowawcze oraz dla 214 dzieci dodatki do zryczałtowanej kwoty;
- w ramach dotacji dla wszystkich 182 gmin województwa małopolskiego na realizację zadania w ramach rządowego programu *Posiłek w szkole i w domu* moduł I i II pomocą objęto 75 790 osób, w tym 41 456 dzieci (55%) i 34 334 dorosłych (45%), a w ramach modułu III dofinansowano modernizację 62 stołówek szkolnych;
- w ramach rządowego programu *Aktywna tablica* dofinansowano zakup pomocy naukowych (m.in. tablice interaktywne, interaktywne monitory dotykowe oraz projektory ultrakrótkoogniskowe) dla 328 szkół prowadzonych przez 125 podmiotów;
- zapewniono 278 892 uczniom objętym obowiązkiem szkolnym z 1482 szkół dostęp do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych;
- na realizację zadań w ramach resortowego programu *MALUCH+ 2019* w ramach modułu I i II dla jst dofinansowano utrzymanie 1159 funkcjonujących miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (utworzonych ze środków pochodzących z wcześniejszych edycji tego programu) oraz utworzenie 50 nowych miejsc;

¹¹¹Dz. U. z 2019 r., poz. 993 ze zm.

¹¹²Dz. U. z 2018 r., poz. 295 ze zm.

- dofinansowano różne formy wychowania przedszkolnego – średnioroczna liczba dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego w 2019 r. na terenie gmin województwa małopolskiego wyniosła 97 519 dzieci;
- w ramach dotacji na prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym programu *Za życiem* zapewniono bieżące ich funkcjonowanie – średniomiesięcznie wykorzystywano 2865 miejsc w środowiskowych domach samopomocy i 55 miejsc w klubach samopomocy, a także przyczyniono się do polepszenia warunków ich funkcjonowania poprzez sfinansowanie prac remontowych i budowlanych oraz zakup wyposażenia dla ośmiu środowiskowych domów samopomocy oraz przygotowania i realizacji inwestycji w celu utworzenia dwóch nowych domów samopomocy.

(akta kontroli str. 1049-1127, 1382-1384, 1410-1424, 1425-1430, 1443-1447)

Do najistotniejszych efektów rzeczowych uzyskanych przez dysponenta trzeciego stopnia, w wyniku wydatkowania objętych kontrolą środków na sumę 2 965,3 tys. zł należały:

- rozbudowa i modernizacja systemu bezpieczeństwa MUW, obejmująca aktualizację systemu ochrony antywirusowej i systemu bramy sieciowej z funkcją ochrony kryptograficznej łącz sieciowych wewnętrznych (1 870,8 tys. zł),
- wzmocnienie taboru Państwowej Straży Rybackiej w Krakowie poprzez zakup czterech samochodów terenowych z nadwoziem typu pickup z napędem 4x4 dla potrzeb wykonywanych kontroli (639,1 tys. zł)¹¹³,
- wzmocnienie wyposażenia Zespołu Interwencji Specjalnych Placówki Straży Granicznej na przejściu Granicznym Kraków-Balice poprzez zakup zestawu do wykrywania śladowych ilości materiałów wybuchowych i narkotyków z wyposażeniem ochronnym (262,2 tys. zł),
- wyposażenie stanowisk pracy realizujących zadania z zakresu obsługi obywateli państw trzecich w 20 czytników linii papilarnych oraz 20 czytników dokumentów (193,1 tys. zł)¹¹⁴.

Pozostałe skontrolowane wydatki dotyczyły bieżącego utrzymania Urzędu (np. utrzymanie czystości, zakup mediów, wyposażenia niskiej wartości) oraz realizacji ustawowych zadań.

(akta kontroli str. 941-943, 1198-1324)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Wydatki zostały wykonane w wysokościach nieprzekraczających wielkości określonych w planie finansowym (po zmianach). Objęte kontrolą wydatki zrealizowano prawidłowo, zapewniając osiągnięcie planowanych efektów rzeczowych. Dotacje celowe były wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem, rzetelnie i terminowo rozliczone. Skontrolowane wydatki dysponenta trzeciego stopnia zostały poniesione z zachowaniem obowiązujących zasad gospodarowania środkami publicznymi. Prawidłowo sprawowano nadzór w obszarze wydatków budżetowych. Stwierdzona nieprawidłowość dotycząca przypadków opóźnień w przekazaniu środków dotacji beneficjentom, ze względu na skalę i zakres nie miała wpływu na ocenę kontrolowanej działalności.

¹¹³Z tego 63,9 tys. zł wydatki budżetu państwa, a 575,2 tys. zł wydatki z budżetu Unii Europejskiej w ramach programu PORiM.

¹¹⁴Z tego 48,3 tys. zł wkład budżetu państwa, a 144,8 tys. zł wkład Unii Europejskiej w ramach Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.

OBSZAR**3. Sprawozdawczość**

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 85/12 i sprawozdań jednostkowych MUW:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28 NW),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/12 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent trzeciego stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 818-933, 1382-1384)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zawierały faktyczny stan dochodów, wydatków i zobowiązań 2019 r. oraz zostały sporządzone terminowo. Dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych MUW wynikały z ewidencji księgowej. Sprawozdania łączne sporządzono na podstawie sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz sprawozdań własnych.

V. Uwagi i wnioski

Uwagi

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, zwraca uwagę na konieczność podjęcia w szerszym zakresie działań mających na celu zapewnienie terminowego przekazywania środków dotacji na rachunek beneficjentów, w szczególności podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

Wnioski

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie¹¹⁵ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora jednostki organizacyjnej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia *Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r.*, której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiająca dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15zżs ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych¹¹⁶, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, kwietnia 2020 r.

Kontrolerzy

Dominika Stępień
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

Piotr del Fidali
starszy inspektor kontroli państwowej

.....
Podpis

¹¹⁵Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

¹¹⁶Dz. U. poz. 374, 567 i 568.

